

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2023

Chișinău

Proiect

Cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare a sistemului statistic național pentru anii 2023-2026

În temeiul art. 5 lit. a) și al art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare și art. 11 alin. (1) și (2) din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 216-228, art. 349), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul de dezvoltare a sistemului statistic național pentru anii 2023-2026 (se anexează).

2. Ministerele și instituțiile publice cu responsabilități în domeniile de implementare a Programului, alte autorități administrative centrale, vor asigura realizarea obiectivelor Programului de dezvoltare a sistemului statistic național pe anii 2023-2026 și vor informa Biroul Național de Statistică anual, până la 1 martie, cu privire la gradul de implementare a acestuia.

3. Monitorizarea și coordonarea generală a implementării Programului de dezvoltare a sistemului statistic național pe anii 2023-2026 se pun în sarcina Biroului Național de Statistică, care va prezenta Guvernului anual, până la 30 iunie, raportul

de progres privind realizarea Planului de acțiuni, precum și raportul de evaluare finală a Programului, până la 30 iunie 2027.

4. Finanțarea Programului de dezvoltare a sistemului statistic național pentru anii 2023-2026 se va efectua din contul și în limitele alocațiilor financiare aprobate prin legea bugetară anuală prevăzute în aceste scopuri în bugetele autorităților și instituțiilor publice de resort, precum și din alte surse, conform legislației.

5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Biroului Național de Statistică.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministru al finanțelor

Veronica Sirețeanu

**PROGRAMUL
de dezvoltare a sistemului statistic național
pentru anii 2023-2026**

**Capitolul I
INTRODUCERE**

1. Programul de dezvoltare a sistemului statistic național pe anii 2023-2026 (în continuare – *Program*) detaliază direcțiile principale de politici reflectate în Strategia de dezvoltare a sistemului statistic național pentru perioada 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 954/2022, și este un document de politici publice pe termen mediu, care indică direcția de dezvoltare a țării în domeniul statisticii oficiale.
2. Documentul a fost elaborat în corelare cu Planul național de dezvoltare pentru perioada 2023-2025, Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, Legea nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană (în continuare – Acordul de Asociere).
3. Acesta va detalia și concretiza acțiunile ce urmează a fi realizate în cadrul fiecărui obiectiv general a Strategiei de dezvoltare a sistemului statistic național (SDSSN) pentru perioada de referință 2023-2026.
4. Programul vine să susțină în mod direct procesul de implementare a documentelor-cheie ale cadrului național de dezvoltare strategică. Un SSN consolidat va fi capabil să furnizeze date de înaltă calitate, oportune, relevante, comparabile, fiabile, deschise și dezagregate, necesare pentru un proces de politici bazat pe evidențe și va susține eforturile Guvernului în implementarea, monitorizarea continuă și evaluarea intermediară a impactului Strategiei naționale de dezvoltare (SND) „Moldova Europeană 2030” (în continuare – *SND „Moldova Europeană 2030”*), care oferă o viziune pe termen lung, centrată pe nevoile cetățeanului și racordată la obiectivele de dezvoltare durabilă care fac parte din Agenda Globală 2030 (în continuare – Agenda 2030).
5. În SND „Moldova Europeană 2030” disponibilitatea redusă a statisticilor în anumite domenii, lipsa de dezagregări după anumite criterii esențiale pentru măsurarea inegalităților și identificarea măsurilor de politici necesare pentru îmbunătățirea situației grupurilor vulnerabile, dar și capacitățile limitate de setare și monitorizare a țintelor sau de evaluare a impactului politicilor publice asupra situației demografice, calității vieții și a dezvoltării economice de către implementatorii de politici, este identificată ca una din constrângerile majore care au subminat

calitatea politicilor publice în ultimele trei decenii. Fără intervenții substanțiale, precise și strategice plasate, asigurarea calității datelor statistice la nivelul întregului SSN va fi dificilă. Or, SND „Moldova Europeană 2030” subliniază că, materializarea viziunii de dezvoltare implică monitorizarea continuă a progresului și evaluarea impactului de dezvoltare a SND „Moldova Europeană 2030” prin date statistice dezagregate, de încredere și relevante, iar SSN, care include Biroul Național de Statistică (BNS), Banca Națională a Moldovei (BNM) și alți producători de statistici oficiale, va asigura producerea datelor dezagregate conform criteriilor relevante, pe când implementatorii de politici, sectorul asociativ și cel privat, precum și partenerii de dezvoltare, vor utiliza aceste date, transformându-le în informații utile comunității și în bun public.

6. Astfel, Programul propus va contribui în mod direct la monitorizarea implementării obiectivelor prevăzute de SND „Moldova Europeană 2030”, inclusiv la implementarea nemijlocită a Obiectivului general 7 *”Asigurarea unei guvernări eficiente, incluzive și transparente”* și a direcției de politici și intervenții prioritare nr. 5.5. *„Guvernare eficientă bazată pe evidențe și știință”* în conformitate cu acțiunile:

- 1) Integrarea datelor statistice oficiale, a prognozelor populației la nivel național și local, a altor evidențe pe întreg ciclul de politici publice bazate pe știință și a cadrului bugetar (Obiectivul specific al SND „Moldova Europeană 2030” 7.1, O7.3, O2.1–O2.4).
- 2) Producerea de date statistice de calitate (oportune, relevante, fiabile, accesibile, dezagregate, coerente, comparabile la nivel internațional și armonizate cu cerințele Uniunii Europene) și de noi seturi de date necesare pentru informare, bazată pe dovezi, privind politicile publice, procesele de luare a deciziilor și privind societatea (O7.1, O7.3, O2.1–O2.4).
- 3) Integrarea, în procesul de elaborare și implementare a politicilor de stat (naționale, regionale, sectoriale etc.), a abordării bazate pe principiile respectării drepturilor omului și egalității de gen ca pe o condiție esențială pentru dezvoltare (O7.1, O7.2).

7. Programul va contribui la realizarea prevederilor Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030 și astfel la atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD), prin coordonarea procesului și dezvoltarea capacităților naționale de producere și diseminare a indicatorilor necesari pentru monitorizarea progresului în implementarea țintelor de dezvoltare durabilă, cu dezagregările relevante pentru respectarea principiului de „a nu lăsa pe nimeni în urmă”. De asemenea, Programul va sprijini în special implementarea următoarelor ținte ODD:

- 1) Ținta ODD 17.18. Până în anul 2025, sporirea semnificativă a disponibilității datelor calitative, în timp util și fiabile, dezagregate după venit, sexe, vârstă, rasă, etnie, statut migrațional, dizabilități, localizare geografică și alte caracteristici relevante în contexte naționale.
- 2) Ținta ODD 17.19. Până în anul 2030, dezvoltare în baza inițiativelor existente a măsurătorilor progresului privind dezvoltarea durabilă care completează produsul intern brut și oferă suport pentru dezvoltarea capacităților statistice.

8. Direcțiile și intervențiile prioritare incluse în SND „Moldova Europeană 2030” vor contribui la realizarea obiectivelor trasate și a priorităților corespunzătoare angajamentelor din Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană și din alte acorduri încheiate cu Uniunea Europeană.

9. Implementarea Programului este foarte importantă în contextul aspirațiilor Republicii Moldova de aderare la Uniunea Europeană ca set de măsuri ce vizează pregătirea țării pentru aderare la UE. Statutul de țară candidată dictează accelerarea armonizării statisticii naționale cu standardele Uniunii Europene pentru a asigura utilizatorii interni și externi cu statistici de calitate, comparabile la nivel european bazate pe independență profesională, imparțialitate, fiabilitate, relevanță și transparență, cu respectarea normelor comunității europene privind metodologiile de producere a informațiilor statistice. Statisticile sunt parte a articolelor 41-46 ale capitolul 6 *Statistici* din titlul IV *Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială* din Acordul de Asociere, care vor asigura capacitatea țării de a-și asuma obligațiile care decurg din calitatea de membru, ce ține de cooperarea în domeniul statisticii oficiale, inclusiv apropierea legislației de *acquis-ul* UE. Obiectivele de dezvoltare ale prezentului Program sunt raliat la obiectivele generale stabilite în Strategia de dezvoltare a sistemului statistic național pentru anii 2023-2030, care se referă la fortificarea guvernării SSN, consolidarea capacității instituționale a producătorilor de statistici, producerea datelor statistice calitative pentru a informa societatea și pentru a susține luarea deciziilor eficiente, creșterea culturii statistice în societate pentru utilizarea eficientă a datelor în beneficiul oamenilor.

10. Programul este constituit din partea descriptivă și Planul de acțiuni (anexă la Program), și stabilește obiectivele pe termen mediu, cu activități care vor fi realizate în perioada de referință 2023-2026.

11. Programul conține o abordare adaptată necesităților utilizatorilor de date statistice din Republica Moldova și din afara țării, detaliază obiectivele generale, obiectivele specifice, rezultatele și impactul în materie de dezvoltare a capacităților producătorilor și utilizatorilor de date.

12. Scopul Programului este axat pe consolidarea capacităților producătorilor de date statistice și optimizarea interacțiunii acestora cu furnizorii de date (deținători de surse de date administrative, private și date noi) în domeniul gestionării și guvernării sistemului de statistici naționale în vederea satisfacerii necesităților informaționale ale diferitor categorii de utilizatori de date ale căror abilități ar permite valorificarea pe potrivă a statisticilor pentru accelerarea transformărilor calitative în societate și sporirea rezilienței în situații de criză.

13. Părțile implicate nemijlocit în procesul de elaborare a Programului sunt:

- 1) Biroul Național de Statistică (BNS) – în calitate de autoritate centrală în domeniul statisticii și coordonator al SSN;

- 2) Banca Națională a Moldovei (BNM) – în calitate de autoritate independentă, ce dezvoltă și produce statistica oficială din domeniul său de competență potrivit Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și potrivit principiilor fundamentale ale statisticii oficiale prevăzute în Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială;
- 3) alți producători de statistici oficiale (APSO) - membri ai SSN;
- 4) Consiliul Național pentru Statistică (CNS) – în calitate de organ consultativ în domeniul statisticii;
- 5) autoritățile publice centrale și alte instituții publice interesate;
- 6) deținătorii surselor de date administrative și private, relevante pentru producerea statisticilor oficiale;
- 7) partenerii de dezvoltare din sistemul Organizației Națiunilor Unite (ONU) – în calitate de finanțatori și susținători ai procesului.

14. Părțile vizate au fost consultate pe parcursul procesului de elaborare a Programului. În acest sens, au fost utilizate următoarele instrumente de consultare:

- 1) Grupul de lucru format din reprezentanții instituțiilor publice care fac parte sau interacționează cu SSN, care au venit contribuții, propuneri și comentarii asupra conținutului Programului;
- 2) Solicitarea de la ministere și alte autorități administrative centrale și alte instituții prezentarea propunerilor și comentariilor aferente Programului;
- 3) Consultările publice, prin intermediul portalului www.particip.gov.md și a paginii web oficiale ale Biroului Național de Statistică www.statistica.gov.md, la compartimentul *Transparența în procesul decizional*.

15. Elaborarea Programului a fost susținută și de Consiliul Național pentru Statistică care, conform Deciziei din 23 martie 2023, a recomandat promovarea proiectului respectiv al hotărârii de Guvern.

Capitolul II

ANALIZA SITUAȚIEI

16. Sistemului Statistic Național (SSN) îi revine rolul central în garantarea calității actului de guvernare, inclusiv în ceea ce ține de asigurarea cu informații statistice de calitate și relevante, necesare pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea implementării politicilor economice, sociale și de mediu, a deciziilor autorităților publice și mediului de afaceri, pentru elaborarea cercetărilor științifice, precum și pentru informarea societății în ansamblu (art.4, alin. (1) din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială). Iar datele statistice sunt imperative pentru procesul de

luare a deciziilor bazate pe evidențe, dezagregate după criterii relevante, precum și pentru demonstrarea impactului reformelor asupra calității vieții populației țării.

17. Conform prevederilor Strategiei de dezvoltare a sistemului statistic național pentru perioada 2023-2030, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 954/2022, SSN se confruntă în continuare cu provocări, care împiedică capacitatea acestuia de a produce și furniza în mod eficient statistici oficiale necesare pentru luarea unor decizii și politici bazate pe evidențe, dar și pentru raportarea privind angajamentele internaționale în statistică și în alte domenii de activitate ale Guvernului. Circumstanțele actuale, caracterizate prin multiple situații de criză cu caracter recurent și transformativ, care necesită reacții instantanee și decizii prompte din partea Guvernului și a autorităților de toate nivelele, fac și mai dificilă realizarea sarcinii SSN.

18. Printre cele mai mari provocări care urmează a fi abordate în documentul de politici planificat, se numără:

- 1) recunoașterea insuficientă a valorii datelor statistice ca resursă informațională indispensabilă actului de guvernare și protecție a drepturilor omului și persoanelor vulnerabile, ca bun public pentru dezvoltarea durabilă și echitabilă a societății;
- 2) nivelul de dezvoltare instituțională și de independență profesională insuficientă pentru asigurarea dezvoltării durabile a SSN;
- 3) alocările de resurse financiare și umane insuficiente pentru funcționarea unui SSN durabil și eficient;
- 4) oportunități și resurse limitate pentru atragerea și menținerea personalului statistic calificat, în special în cadrul BNS, în calitate de autoritate centrală în domeniul statisticii, pentru a răspunde cererii de date în continuă creștere, cerințelor metodologice internaționale, în special cele ale UE și necesităților de suport ale altor producători de date statistice;
- 5) lipsa unui sistem eficient și durabil de formare inițială și instruire continuă în statistică, pentru dezvoltare profesională și abilitare cu capacități de inovare, tehnologii informaționale, știința a datelor și know-how;
- 6) rolul nevalorificat pe deplin al BNS în coordonarea SSN;
- 7) utilizarea limitată și sporadică a sistemelor, tehnologiilor, soluțiilor TIC și a surselor noi de date în contextul revoluției datelor (<https://www.undatarevolution.org/2014/09/26/deputy-secretary-generals-data-revolution/>) (e.g. *Big Data*, *date deschise*, *sisteme informaționale geografice*, *inteligență artificială*) care împiedică asigurarea unui nivel optimal de automatizare și inovare în cadrul proceselor și metodelor statistice (ex.: *web scraping*, *machine learning* etc.);
- 8) valorificarea parțială a surselor existente de date și a resurselor informaționale disponibile prin limitarea accesului producătorilor de date statistice la surse de date administrative și private în scopul producerii statisticilor oficiale și reducerii presiunii informaționale asupra respondenților statistici, care pot fi soluționate prin fortificarea capacităților tehnice, operaționale, regulatorii și umane cerute de legislația statistică și de cea privind protecția

datelor cu caracter personal, precum și asigurarea interpretării uniforme a prevederilor legislației respective;

- 9) lipsa abordării unice cu privire la asigurarea implementării standardelor de calitate și a recomandărilor metodologice internaționale privind procesele statistice și elaborarea produselor statistice la nivelul fiecărui producător de statistici oficiale și la nivelul SSN în ansamblu;
- 10) gradul redus al culturii statistice și al cunoștințelor în domeniul datelor în instituțiile de stat și în societate în ansamblu, precum și abilități limitate de diseminare eficientă și utilizare conformă a datelor.

19. Astfel în cazul lipsei intervenției în soluționarea acestor probleme, SSN și în continuare se va confrunta cu provocările și dificultățile menționate mai sus care împiedică producerea și furnizarea în mod eficient a statisticilor oficiale calitative, fiabile, coerente și comparabile la nivel internațional și armonizate cu cerințele Uniunii Europene.

20. Analiza detaliată a situației cu descrierea problemelor din domeniul de intervenție al Programului și a cauzelor acestora, inclusiv descrierea posibilelor consecințe în cazul ne-intervenției în soluționarea problemelor și a impactului acestora asupra principalelor grupuri afectate, cu folosirea dovezilor cantitative și calitative, este reflectată în Strategia de dezvoltare a sistemului statistic național pentru perioada 2023-2030 (Capitolul II).

Capitolul III

OBIECTIVELE GENERALE

21. Pentru realizarea Programului, au fost stabilite următoarele obiective generale, care derivă din Strategia de dezvoltare a sistemului statistic național pentru perioada 2023-2030:

- 1) **Obiectivul general 1.** *Capacitatea instituțională a membrilor SSN consolidată pentru producerea datelor statistice relevante, accesibile și interoperabile, guvernată de standarde și condusă de inovație.*

Obiectivul în cauză are drept scop fortificarea capacităților instituțiilor din cadrul SSN pentru a răspunde provocărilor ce țin de producerea statisticilor oficiale de calitate, care corespund necesităților utilizatorilor și standardelor internaționale prin: dezvoltarea capacităților resurselor umane, sporirea accesului la surse de date administrative și private în scopuri statistice, creșterea nivelului de finanțare a activităților statistice.

- 2) **Obiectivul general 2.** *Sistemul Statistic Național fortificat prin sisteme de bună guvernare, cadrul legal și de reglementare comun, practici de confidențialitate și protecție a datelor pentru a asigura transparența și accesibilitatea datelor de interes public și pentru a crește încrederea publicului în date și utilizarea acestora.*

Implementarea acestui obiectiv va contribui la: creșterea gradului de aliniere a statisticii naționale la Codul de Bune Practici al Statisticilor Europene, prin fortificarea independenței profesionale în producerea și diseminarea statisticilor oficiale, asigurarea respectării confidențialității statistice și a protecției datelor, sporirea utilizării surselor de date alternative (administrative și private) în scopuri statistice întru producerea de indicatori noi, optimizarea cheltuielilor și reducerea presiunii informaționale asupra respondenților.

3) **Obiectivul general 3.** *Date de înaltă calitate, inclusiv seturi noi de date (oportune, relevante, fiabile, accesibile, dezagregate, coerente, comparabile la nivel internațional și armonizate gradual cu cerințele Uniunii Europene), produse pentru a informa societatea și pentru a susține luarea deciziilor eficiente, bazate pe dovezi, care să conducă la o dezvoltare durabilă și o societate incluzivă.*

Implementarea acestui obiectiv are ca rezultat creșterea gradului de aliniere a statisticilor la standardele internaționale, implementarea noilor metode de colectare și procesare a datelor, asigurarea producerii datelor dezagregate necesare monitorizării eficiente a Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” și a țintelor ODD asociate, creșterea gradului de acces al publicului larg la datele statistice și la datele statistice din cadrul SSN.

4) **Obiectivul general 4.** *Cultura statistică în societate consolidată pentru a permite factorilor de decizie să utilizeze datele în mod eficient și să furnizeze într-un mod durabil serviciile și resursele de care populația are nevoie, pentru a oferi posibilitate publicului larg de a înțelege mai bine statisticile și a responsabiliza autoritățile.*

Scopul implementării acestui obiectiv este dezvoltarea capacităților principalelor grupuri de utilizatori (autorități publice centrale și locale, organizațiilor nonguvernamentale (ONG), mediul de afaceri, mediul academic etc.) de a înțelege și utiliza statisticile oficiale. 22. Programul detaliază și concretizează acțiunile ce urmează a fi realizate în cadrul fiecărui obiectiv general al Strategiei SSN în perioada de referință 2023-2026.

Capitolul IV OBIECTIVELE SPECIFICE

Secțiunea 1

Obiectivul specific 1.1: Consolidarea mandatului pentru colectarea datelor

23. Acest obiectiv va fi realizat prin:

- 1) Creșterea culturii cooperării interinstituționale între membrii SSN și alți parteneri pentru a asigura accesul la sursele de date administrative și private.
- 2) Evaluarea surselor de date administrative și private relevante pentru producerea statisticilor oficiale, cu identificarea măsurilor necesare pentru perfecționarea mecanismelor de cooperare interinstituțională, cu participarea activă a deținătorilor surselor de date.

- 3) Fortificarea capacității instituționale ale producătorilor de statistici oficiale în obținerea accesului și utilizarea surselor de date administrative (SDA) și private în scopuri statistice.
- 4) Dezvoltarea și aprobarea de către Guvern a cadrului normativ relevant care vor permite BNS și altor producători de statistici oficiale consumul și prelucrarea datelor din registre de stat și private prin platforma de interoperabilitate MConnect, în scopul producerii de statistici oficiale, inclusiv recensăminte.
- 5) Restructurarea SSN prin atribuirea, după caz, a funcției de elaborare a datelor statistice sectoriale (mediu, justiție, educație, sănătate etc) instituțiilor responsabile care dețin capacitățile, expertiza și sistemele informaționale relevante sectoarelor în cauză, în limitele bugetului aprobat. Sprijinirea producătorilor de statistici oficiale în procesul de formare și acumulare a competențelor, care să asigure sporirea capacității acestor autorități în domeniul statisticii oficiale.

Obiectivul specific 1.2: Dezvoltarea resurselor umane în domeniul statisticii

24. Acest obiectiv va fi realizat prin:

- 1) Dezvoltarea unui sistem de monitorizare continuă a gradului de satisfacție și a necesităților personalului în vederea îmbunătățirii continue a condițiilor de muncă, a eficienței utilizării timpului și a climatului organizațional în BNS și în alte instituții din cadrul SSN.
- 2) Definirea participativă (prin implicarea reprezentanților relevanți ai tuturor producătorilor de date statistice) a unui program multianual de dezvoltare a resurselor umane la nivelul întregului sistem statistic național, ce urmează a fi implementat prin intermediul unor programe anuale integrate în bugetele anuale ale instituțiilor-membre ale SSN.
- 3) Dezvoltarea unui sistem de monitorizare și documentare continuă a necesităților de instruire a personalului în SSN și elaborarea de instrumente motivante pentru stimularea auto-instruirii continue, inclusiv vouchere pentru co-finanțarea participării la cursuri de instruire certificate, oferirea unui timp rezonabil din contul programului de lucru pentru participarea la programe de instruire, delegarea tinerilor specialiști la instruire în cadrul programelor de masterat și de doctorat, definirea unor teme aplicative pentru aceste cercetări, partajarea experienței profesionale în cadrul SSN.
- 4) Asigurarea unui sistem eficient și durabil de formare inițială, instruire continuă în domeniul statisticii (atât pentru statisticienii din SSN, utilizatorii datelor statistice, cât și pentru respondenți) și utilizării datelor pentru dezvoltare profesională și abilitare cu capacități de inovare și know-how pentru statisticile oficiale naționale.
- 5) Stabilirea de către BNS a parteneriatelor cu liceele, centrele de excelență și universitățile naționale pentru promovarea culturii statistice, lansarea proiectelor de aplicații pentru valorificarea datelor statistice și promovarea specialității statistice în rândul tinerilor care optează pentru carieră în domeniul matematic, economic sau financiar.
- 6) Creșterea nivelului de salarizare pentru personalul din cadrul SSN, în special al BNS, luând în considerare nivelul de responsabilitate, complexitate, competențe, abilități și condițiile de activitate ale personalului antrenat în activitatea statistică, îndeosebi în procesul de dezvoltare a statisticii naționale în corespundere cu standardele UE.

- 7) Eficientizarea utilizării resurselor umane prin automatizarea și standardizarea proceselor statistice, rotația cadrelor și asigurarea unei mobilități sporite a personalului în interiorul aparatului central al BNS, între aparatul central și centrele regionale, precum și în cadrul SSN în ansamblu, în vederea prevenirii factorilor de stres în viața profesională, surmenajului profesional și specializării excesive.
- 8) Motivarea personalului din cadrul SSN prin aplicarea unor forme alternative de ocupare, care ar asigura realizarea conformă a funcțiilor de serviciu, inclusiv cu program flexibil, munca la distanță etc.
- 9) Intensificarea eforturilor și diversificarea strategiilor de recrutare a personalului calificat în cadrul SSN, inclusiv și din categoria celor cu specialități conexe, dar cu capacitate de învățare rapidă, inclusiv prin căutarea activă în rețelele de socializare, cooperarea mai strânsă cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și asigurarea unui program efectiv de instruire inițială și continuă.

Obiectivul specific 1.3: Asigurarea alocării de resurse financiare și tehnice sustenabile și eficiente

25. Acest obiectiv va fi realizat prin:

- 1) Analiza eficienței utilizării resurselor alocate instituțiilor din cadrul SSN întru identificarea oportunităților de eficientizare a acestora.
- 2) Documentarea proceselor statistice conform standardului GSBPM (Modelul generic al proceselor de producție statistică), cu scopul evaluării sistematice a costurilor pe fiecare produs sau lucrare statistică întru optimizarea proceselor și costurilor lucrărilor statistice.
- 3) Identificarea rezervelor de optimizare a resurselor bugetare ca rezultat al revizuirii activităților statistice (inclusiv prin excluderea cercetărilor statistice care și-au pierdut relevanța, sporirea utilizării surselor de date administrative și private în scopuri statistice, inclusiv tranziția la recensăminte pe bază de registre, utilizarea la scară mai largă a soluțiilor moderne IT), care vor aduce avantaje suplimentare precum: producerea de statistici noi, micșorarea presiunii informaționale asupra respondenților statistici, sporirea calității datelor statistice, producerea statisticilor într-un termen mai scurt și cu o frecvență mai mare.
- 4) Operaționalizarea Consiliului sectorial în domeniul asistenței externe privind statistica oficială cu BNS în calitate de coordonator al acestuia. Acesta va contribui la îmbunătățirea implementării Strategiei de dezvoltare a sistemului statistic național pentru perioada 2023-2030 prin integrarea mai eficientă a acțiunilor și mijloacelor financiare și tehnice preconizate cu suport extern, dar și o mai bună monitorizare a proiectelor și programelor de asistență externă.
- 5) Consolidarea capacităților instituționale ale BNS și altor producători de statistici oficiale pentru atragerea și accesarea proiectelor de asistență externă în scopul completării resurselor financiare și tehnice ale SSN, în particular pentru cercetări statistice complexe precum recensămintele.

- 6) Fortificarea capacităților de instruire în statistică pentru: (i) organizarea și coordonarea activității altor producători de statistici oficiale sau potențialii candidați, (ii) instruirii tematice orientate pe beneficiar și cu curriculum cu conținut relevant (grup-țintă fiind producători sau furnizori de date, personal de suport de tip interviatori, diverse categorii de utilizatori de date); (iii) realizarea de activități analitice sau statistice specifice (i.e. lucrări de eșantionare, analize socio-economice, proiecte experimentale și de know-how în statistică cu (re)utilizare de surse alternative etc.).

Obiectivul specific 1.4. Optimizarea structurii organizatorice a instituțiilor din cadrul SSN

26. Acest obiectiv va fi realizat prin:

- 1) Evaluarea funcțională a BNS și revizuirea structurii BNS întru eficientizarea activității și optimizării proceselor statistice.
- 2) Asigurarea posibilităților efective de realocare independentă a personalului în cadrul subdiviziunilor structurale ale BNS, din cadrul oficiilor teritoriale către aparatul central și viceversa, în dependență de necesitățile și prioritățile BNS.
- 3) Asigurarea existenței unor unități structurale cu funcții statistice clar atribuite în cadrul celorlalți producători de statistici oficiale.

Secțiunea a 2-a

Obiectivul specific 2.1: Fortificarea independenței profesionale și coordonării strategice a BNS

27. Acest obiectiv va fi realizat prin:

- 1) Asigurarea condițiilor necesare pentru consolidarea/valorificarea independenței profesionale cu privire la producerea și diseminarea statisticilor oficiale (adekvarea resurselor pentru realizarea atribuțiilor și împuternicirilor sale, inclusiv pentru realizarea lucrărilor statistice, formarea și motivarea personalului, dezvoltarea bazei tehnico-materiale conforme, asigurarea respectării deontologiei statistice etc.).
- 2) Consolidarea prezenței autorității centrale în domeniul statisticii în spațiul public cu scopul promovării standardelor și metodologiilor în statistica oficială, feedback constructiv la critici și la utilizarea eronată a statisticilor, contribuind, astfel, la formarea corectă a opiniei publice cu privire la aspectele statistice și creșterea culturii statistice în societate.
- 3) Dezvoltarea capacităților interne de coordonare ale BNS, inclusiv la nivelul personalului responsabil de procesele și metodologiile statistice.
- 4) Elaborarea programelor anuale de lucrări statistice la nivelul întregului SSN.
- 5) Dezvoltarea platformelor de dialog în cadrul SSN în vederea asigurării coerenței statisticilor oficiale elaborate de membrii acestuia, optimizării cercetărilor statistice și reducerii sarcinii informaționale asupra respondenților cu scopul implementării coordonate a Compendiului statisticilor europene și Codului de bune practici al statisticilor europene.

- 6) Asigurarea uniformizării, inclusiv prin prevederi regulatorii, a proceselor și metodologiilor utilizate de alți producători de statistici oficiale, pe baza standardelor elaborate și/sau recomandărilor BNS.
- 7) Asigurarea diseminării coordonate a statisticilor oficiale la nivelul întregului SSN în corespundere cu un calendar comun de diseminare.

Obiectivul specific 2.2: Asigurarea unui mediu sigur pentru respectarea confidențialității statistice și protecției datelor

28. Acest obiectiv va fi realizat prin:

- 1) Consolidarea pentru producătorii de statistici oficiale, a măsurilor regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice de protecție a datelor, pentru facilitarea consumului de date, inclusiv individuale și utilizării acestora în scopuri statistice.
- 2) Facilitarea accesului cercetătorilor la date statistice individuale în scopuri științifice, în conformitate cu legea privind statistica oficială și bunele practici internaționale în domeniu.
- 3) Fortificarea capacităților și abilităților producătorilor de statistici oficiale întru respectarea confidențialității și protecției datelor în procesul de prelucrare și diseminare a datelor.
- 4) Efectuarea periodică a auditului privind protecția și securitatea datelor (inclusiv a datelor individuale) pentru asigurarea corespunderii la cerințele de securitate cibernetică și adaptarea la noile tehnologii informaționale.

Obiectivul specific 2.3: Optimizarea procedurilor de producție statistică

29. Acest obiectiv va fi realizat prin:

- 1) Intensificarea colaborării cu deținătorii resurselor informaționale de stat și private pentru sporirea utilizării acestora în scopul producerii statisticilor oficiale. Identificarea și stabilirea de parteneriate pentru utilizarea de noi surse de date (e.g. Big Data, date spațiale) și tehnici (web scraping, machine learning etc.), cu potențial de completare sau substituie parțială a cercetărilor statistice existente.
- 2) Valorificarea potențialului surselor de date administrative și private (e.g. companiile din domeniul energetic, telecomunicații, comerț) și date noi prin elaborarea statisticilor experimentale cu integrarea ulterioară în producția statistică. Aceasta se va realiza prin lucrări experimentale și de testare a acestor surse (non-statistice) în vederea producerii statisticilor oficiale. Utilizarea sporită a surselor de date administrative și private în scopuri statistice va permite:
 - a) substituirea cercetărilor statistice existente, inclusiv tranziția treptată la recensăminte în bază de registre;
 - b) elaborarea datelor statistice cu frecvență mai mare;
 - c) reducerea costurilor pentru producerea de statistici oficiale;
 - d) reducerea presiunii informaționale asupra respondenților statistici;
 - e) reducerea termenelor de producere și diseminare a statisticilor oficiale.

Obiectivul specific 2.4: Reducerea presiunii informaționale asupra respondenților

30. Acest obiectiv va fi realizat prin:

- 1) Colaborarea membrilor SSN cu respondenții în vederea promovării înțelegerii mai bune a scopului, conținutului și modului de completare și prezentare a chestionarelor statistice și identificării căilor de optimizare a sarcinii de răspuns.
- 2) Dezvoltarea și implementarea unui sistem de monitorizare și evaluare în mod regulat a sarcinii de răspuns asupra respondenților, în special mediul de afaceri pentru optimizarea acesteia.
- 3) Extinderea digitalizării chestionarelor statistice pentru entități pentru facilitarea raportării electronice a datelor statistice, în special cu utilizarea metodei CAWI (Computer Assisted Web Interviewing) de auto recenzare on-line.

Secțiunea a 3-a

Obiectivul specific 3.1: Consolidarea managementului calității în sistemul statistic național bazat pe o abordare comună

31. Acest obiectiv va fi realizat prin:

- 1) Elaborarea Ghidului privind managementul calității în statistica oficială cu reguli comune și proceduri standardizate și implementarea acestuia de către producătorii de statistici oficiale, precum și a politicii de calitate, necesare pentru asumarea pe deplin a responsabilității privind managementul calității statisticilor produse.
- 2) Implementarea graduală a sistemului de management al calității statisticilor oficiale prin alinierea la standardele UE și internaționale de calitate.
- 3) Elaborarea rapoartelor de calitate ale statisticilor oficiale în conformitate cu standardele internaționale cu aplicarea modelului SIMS (eng. Single Integrated Metadata Structure)

Obiectivul specific 3.2: Alinierea statisticilor oficiale la standardele europene și internaționale

32. Acest obiectiv va fi realizat prin:

- 1) Realizarea evaluărilor sectoriale și tematice periodice privind gradul de corespundere a metodologiilor utilizate în producerea statisticilor oficiale cu standardele europene și internaționale, cu elaborarea foilor de parcurs.

- 2) Dezvoltarea metodologiilor statistice conform standardelor și normelor europene și internaționale pentru asigurarea comparabilității datelor statistice produse în cadrul SSN și satisfacerea necesităților utilizatorilor naționali și internaționali.
- 3) Realizarea cercetărilor și lucrărilor statistice, inclusiv a recensămintelor, în corespundere cu prevederile Compendiului statistic european și cu cadrul ONU de indicatori de monitorizare a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD), cu accent specific pe dezagregarea datelor statistice în vederea asigurării de evidențe pentru implementarea principiului “nimeni să nu fie lăsat în urmă” în cadrul monitorizării SND “Moldova Europeană 2030” și a politicilor sectoriale.
- 4) Extinderea participării reprezentanților SSN în cadrul platformelor europene și internaționale în domeniul statisticii oficiale pentru a consolida schimbul de experiență cu reprezentanții instituțiilor din alte state.
- 5) Fortificarea cooperării dintre producătorii de statistici oficiale și mediul academic, instituții de cercetare științifică, comunitatea de experți, inclusiv pe dimensiunea îmbunătățirii metodologiilor statistice.
- 6) Implementarea politicii de revizuire a datelor statistice și implementarea tehnicilor și metodelor statistice pentru reconcilierea datelor și minimizarea impactului modificărilor metodologice asupra indicatorilor.

Obiectivul specific 3.3: Optimizarea proceselor statistice prin modernizarea infrastructurii TIC a SSN

33. Acest obiectiv va fi realizat prin:

- 1) Evaluarea periodică a infrastructurii TIC a instituțiilor din cadrul SSN în vederea consolidării eforturilor de digitalizare a proceselor statistice în conformitate cu agenda de guvernare electronică și transformare digitală.
- 2) Dezvoltarea și menținerea sistemului informațional integrat în statistică (SIIS) bazat pe metadate al BNS în conformitate cu bunele practici în domeniu în baza evaluării cuprinzătoare a infrastructurii TIC existente și experienței avansate ale altor instituții de statistică internaționale.
- 3) Utilizarea noilor metode și tehnologii pentru colectarea datelor, precum interviurile personale asistate de computer (CAPI), interviurile Web asistate de computer (CAWI), interviurile telefonice asistate de computer (CATI).
- 4) Gestionarea datelor geospațiale prin colectarea datelor cu utilizarea sistemelor informaționale geografice (GIS) și schimbul de date, prin intermediul interfețelor de programare a aplicațiilor (API) și serviciilor de rețea (WMS, WMTS, WFS etc.).
- 5) Formarea de rețele cu personalul TIC din birourile naționale de statistică din alte țări, inclusiv participarea la proiecte europene și internaționale în rândul comunității statistice și dobândirea de experiență în standardele internaționale de modernizare a sistemului statistic.

- 6) Organizarea de programe de cooperare cu instituțiile de învățământ superior din țară pentru a atrage studenți cu profil TIC relevant prin intermediul stagiilor de practică, implicare în proiecte pe termen scurt și oferirea de locuri de muncă după finalizarea studiilor.
- 7) Instruirea continuă a personalului din cadrul SSN în vederea consolidării capacităților privind standardele de modernizare, folosirea limbajelor *open source* (e.g. R), utilizarea Big Data și a altor surse de date netradiționale împreună cu tehnici de învățare automată (*machine learning*) pentru producerea statisticilor oficiale.
- 8) Asigurarea interoperabilității datelor între deținătorii de date administrative și membrii SSN prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect) și integrării SIIS cu sistemele informaționale partajate relevante.

Obiectivul specific 3.4: Extinderea accesului publicului larg la datele statistice oficiale

34. Acest obiectiv va fi realizat prin:

- 1) Dezvoltarea paginilor web dedicate statisticilor oficiale, în corespundere cu un standard comun de diseminare (calendarul de diseminare a datelor, publicarea metadatelor etc.) și extinderea modalităților și formatelor de diseminare a statisticilor oficiale prin platforme interactive de diseminare, rețelelor de socializare etc.
- 2) Extinderea accesului securizat la microdate statistice anonimizate în scopuri științifice în corespundere cu Regulamentul aprobat de BNS cu respectarea cerințelor de confidențialitate și protecție a datelor.
- 3) Îmbunătățirea produselor statistice elaborate de instituțiile din cadrul SSN prin: (i) extinderea seriilor de timp; (ii) îmbunătățirea bazelor de date puse la dispoziția utilizatorilor; (iii) standardizarea și îmbunătățirea conținutului publicațiilor.
- 4) Dezvoltarea și gestionarea platformei naționale destinate indicatorilor de monitorizare a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) produse la nivel național, cu actualizarea în mod regulat a datelor și metadatelor.
- 5) Crearea unui geoportal statistic pentru diseminarea datelor statistice integrate cu datele spațiale.

Secțiunea a 4-a

Obiectivul specific 4.1: Consultarea opiniei utilizatorilor de date pentru îmbunătățirea continuă a ofertei de statistici oficiale

35. Acest obiectiv va fi realizat prin:

- 1) Evaluarea periodică a gradului de satisfacție a utilizatorilor cu produsele și serviciile statistice ale membrilor SSN, precum și a necesităților utilizatorilor de fortificare a cunoștințelor statistice.

- 2) Asigurarea informării și vizibilității publice privind activitatea SSN, în special cu privire la cercetările statistice noi sau cercetările de interes național (precum recensămintele), progresul în modernizarea metodelor statistice, inovații în statistică etc.
- 3) Consolidarea politicii de comunicare, cu prezența mai activă a BNS și altor producători de statistici oficiale în spațiul public.

Obiectivul specific 4.2. Dezvoltarea calitativă a cererii de date în raport cu potențialul ofertei de date

36. Acest obiectiv va fi realizat prin:

- 1) Consolidarea cooperării dintre producătorii de statistici oficiale, pe de-o parte, și mediul academic, organizațiile neguvernamentale, instituțiile educaționale, pe de altă parte, pentru a identifica și implementa diferite mecanisme prin care poate fi îmbunătățit nivelul culturii statistice în rândul publicului larg.
- 2) Organizarea activităților de instruire, inclusiv în parteneriate cu alte instituții (ONG-uri, universități, asociații de business), cu privire la statisticile disponibile și concepte de bază în calcularea și utilizarea indicatorilor statistici cu diferite grupuri țintă.
- 3) Sporirea transparenței activității statistice în cadrul SSN prin informarea mai bună a respondenților și utilizatorilor.

37. Activitățile planificate pentru realizarea Programului în profil pe obiective specifice sunt detaliate în Planul de acțiuni pentru implementarea Programului de dezvoltare a sistemului statistic național pentru perioada 2023-2026 prezentate în anexă la document. Planul de acțiuni, include măsurile concrete ce derivă din fiecare obiectiv specific, indicatorii de monitorizare pentru fiecare măsură, costurile estimative de implementare și surselor de finanțare, termenelor de realizare, precum și instituțiile responsabile.

38. Indicatorii de rezultat, valorile de referință și țintele propuse pentru monitorizarea și evaluarea impactului obiectivelor specifice sunt prezentați în tabelul 1.

Tabelul 1

Indicatori de rezultat ai obiectivelor specifice

Obiectiv specific	Indicator de rezultat	Metoda de evaluare/ măsurare	Valoarea de referință	Ținta finală (2026)
Obiectivul general 1: Capacitatea instituțională a membrilor SSN consolidată pentru a produce date statistice relevante, accesibile și interoperabile, guvernate de standarde și condusă de inovație				
<i>Obiectiv specific 1.1:</i> Consolidarea mandatului pentru colectarea datelor	Nivelul de acces la date individuale din surse administrative și private (SDA/P) în scopuri statistice	Ponderea SDA/P la care membrii SSN au acces efectiv la total SDA/P relevante (<i>acces limitat – 0-30%</i> <i>acces parțial – 31-80%</i> <i>acces avansat – >80%</i>)	Acces limitat (30%) (2022)	Acces parțial (60%)
<i>Obiectiv specific 1.2:</i> Dezvoltarea resurselor umane	Nivelul de remunerare a personalului statistic	Raportul dintre salariul mediu al personalului BNS și salariul mediu al autorităților administrației publice centrale	67,7% (2022)	85%
	Nivelul de satisfacție a personalului din instituțiile din cadrul SSN	Ponderea personalului care este satisfăcut de condițiile și remunerarea muncii	Nivel mai jos de mediu (2022)	Nivel mediu
<i>Obiectiv specific 1.3:</i> Asigurarea alocării de resurse financiare și tehnice sustenabile și eficiente	Nivelul de finanțare a activităților de dezvoltare a SSN	Ponderea alocațiilor bugetare în dezvoltarea SSN (tehnologii și infrastructură TIC, renovare a bazei tehnico-materiale, cercetări pilot, calcule statistice experimentale, servicii de evaluare/ audit etc., cu excepția lucrărilor statistice unice tip recensământ) în total alocații)	5,5% (BNS)	Creșterea cu 5 p.p. față de valoarea de referință (SSN)
<i>Obiectiv specific 1.4:</i> Optimizarea structurii organizatorice a instituțiilor din cadrul SSN	Ponderea instituțiilor incluse în PLS care dețin unități structurale cu funcții statistice clar atribuite	Numărul instituțiilor care dețin unități structurale cu funcții statistice clar atribuite în total instituții incluse în PLS	7% (2022)	10%
	Ponderea producătorilor de statistici oficiale în total instituții incluse în PLS	Numărul producătorilor de statistici oficiale în total instituții incluse în PLS	6% (2022)	10%

Obiectiv specific	Indicator de rezultat	Metoda de evaluare/ măsurare	Valoarea de referință	Ținta finală (2026)
Obiectivul general 2: Sistemul statistic național fortificat prin sisteme de bună guvernare, cadrul legal și de reglementare comun, practici de confidențialitate și protecție a datelor pentru a asigura transparența și accesibilitatea datelor de interes public și pentru a crește încrederea publicului în date și utilizarea acestora				
<i>Obiectiv specific 2.1:</i> Fortificarea independenței profesionale a BNS	Nivelul independenței profesionale în producerea și diseminarea statisticilor oficiale	Aprecierea de expert	Parțială (2019)	Deplină
<i>Obiectiv specific 2.2:</i> Asigurarea unui climat favorabil pentru respectarea confidențialității statistice și protecției datelor	Nivelul de respectare a confidențialității statistice și asigurarea protecției datelor	Aprecierea de expert	Mediu (2021)	Înalt
<i>Obiectiv specific 2.3:</i> Dezvoltarea premiselor și capacităților pentru coordonarea strategică	Nivelul de integrare al producătorilor de date în SSN	Indicatorul va fi estimat din perspectiva integrării potențialilor APSO în SSN la nivel de producție statistică (aplică recomandările BNS privind metodologiile, clasificările, coerența în indicatorii statistici produși în cadrul SSN) și diseminare (respectarea standardelor de diseminare, asigurare a metadatelor)	Scăzut (2022)	Mediu
<i>Obiectiv specific 2.4:</i> Optimizarea procedurilor de producție statistică	Ponderea lucrărilor statistice revizuite din perspectiva optimizării procedurilor statistice aplicate în total lucrări statistice din PLS	Optimizarea va include: testarea SDA și altor surse alternative de date, evaluarea lor, revizuirea definițiilor/ conceptelor, statistice și utilizarea acestor surse pentru producerea statisticilor oficiale (se calculează cumulativ)	5% (2022)	8%
<i>Obiectiv specific 2.5:</i> Reducerea presiunii informaționale asupra respondenților	Rata de scădere a sarcinii de răspuns asupra mediului de afaceri	Cercetare de estimare a presiunii informaționale asupra întreprinderilor, privind consumul de timp e pentru completarea și raportarea datelor statistice anual (an de referință 2022)	100 (anul de referință 2022)	Diminuarea cu 5 p.p. față de valoarea de referință

Obiectiv specific	Indicator de rezultat	Metoda de evaluare/ măsurare	Valoarea de referință	Ținta finală (2026)
<p>Obiectivul general 3: Date de înaltă calitate, inclusiv seturi noi de date (oportune, relevante, fiabile, accesibile, dezagregate, coerente, comparabile la nivel internațional și armonizate cu cerințele Uniunii Europene), produse pentru a informa societatea și pentru a susține luarea deciziilor eficiente și implementarea politicilor publice, bazate pe dovezi, care să conducă la o dezvoltare durabilă și o societate incluzivă</p>				
<p><i>Obiectiv specific 3.1.</i> Consolidarea managementului calității în sistemul statistic național bazat pe o abordare comună</p>	<p>Nivelul de implementare a politicii de calitate și a principiilor directoare de către membrii SSN</p>	<p>Politica de calitate va fi implementată prin principii directoare recomandate pentru membrii SSN (în Ghidul de calitate) (<i>nivel scăzut – 0-30%; nivel mediu – 31-70%; nivel înalt – >70%)</i></p>	<p>Scăzut (30%) (BNS) (2022)</p>	<p>Mediu (50%) (SSN)</p>
	<p>Ponderele instituțiilor din cadrul SSN alinate/certificate în standarde de calitate în statistica oficială</p>	<p>Aliniere măsurată prin confirmarea disponibilității certificatelor de calitate sau altor dovezi (Total Quality Management, European Framework for Quality Management/ EFQM, ISO)</p>	<p>100% (BNS) (2023)</p>	<p>15% (SSN)</p>
<p><i>Obiectiv specific 3.2.</i> Alinierea statisticilor oficiale la standardele internaționale, în special cele europene</p>	<p>Gradul de aliniere a statisticilor oficiale la standardele/recomandările metodologice internaționale</p>	<p>Ponderele statisticilor oficiale (indicatori/ lucrări statistice(e) în PLS) la producerea cărora se folosesc standarde/ recomandări metodologice internaționale (noțiuni, definiții statistice, et.) din total lucrări statistice din PLS (<i>grad scăzut – 0-30%; grad mediu – 31-70%; grad înalt – >70%)</i></p>	<p>Mediu (55%)</p>	<p>Mediu (70%)</p>
	<p>Gradul de aliniere a clasificărilor naționale relevante la clasificări internaționale</p>	<p>Ponderele clasificărilor utilizate la producerea statisticilor naționale adaptate la clasificările internaționale din total clasificări statistice utilizate la nivel național pentru care există clasificări internaționale (<i>grad scăzut – 0-30%; grad mediu – 31-70%; grad înalt – >70%)</i></p>	<p>Mediu</p>	<p>Mediu</p>

Obiectiv specific	Indicator de rezultat	Metoda de evaluare/ măsurare	Valoarea de referință	Ținta finală (2026)
<i>Obiectiv specific 3.3.</i> Optimizarea proceselor statistice prin modernizarea infrastructurii TIC a SSN	Gradul de digitalizare a colectării, datelor statistice din cadrul SSN	Proporția chestionarelor statistice pentru care colectarea datelor se realizează prin TIC noi (CAPI, CATI, CAWI, altele) (grad scăzut – 0-30%; grad mediu – 31-70%; grad înalt – >70%)	Scăzut (BNS) (2022)	Mediu (SSN)
<i>Obiectiv specific 3.4.</i> Extinderea accesului publicului larg la datele statistice oficiale	Gradul de acces al publicului larg la datele statistice	Gradul de acces va fi apreciat conform opiniei utilizatorilor din perspectiva a câteva criterii: - claritate (datele sunt clare, însoțite de metadate) - relevanță (reflectă necesitățile informaționale ale utilizatorilor) - oportunitate (datele diseminate la termene care răspund necesităților utilizatorilor) - accesibilitate (canalele de diseminare) - coerență și comparabilitate (grad foarte scăzut-0-25%; grad scăzut – 26-50%; grad mediu – 51-75%; grad înalt – >75%)	Claritate – mediu (70%) Relevanță – mediu (70%) Oportunitate – mediu (67%) Accesibilitate – mediu (67%) Coerență și comparabilitate - mediu (67%) (2022)	Mediu (70%)
	Proporția indicatorilor de dezvoltare durabilă disponibili la nivel național, conform dezagregărilor relevante și a Principiilor Fundamentale ale Statisticii Oficiale (indicatorul ODD 17.18.1)	Disponibilitatea indicatorilor ODD va primi valori: integral disponibil, parțial disponibil, lipsă	50% disponibili integral 25% parțial 20% lipsă (2020)	60% disponibili integral 20% parțial 15% lipsă
Obiectivul general 4: Cultura statistică în societate consolidată pentru a permite factorilor de decizie să utilizeze datele în mod eficient și să furnizeze într-un mod durabil serviciile și resursele de care populația are nevoie, pentru recuperarea în situații de criză și pentru a oferi posibilitate publicului larg de a înțelege mai bine statisticile și a responsabiliza autoritățile				

Obiectiv specific	Indicator de rezultat	Metoda de evaluare/ măsurare	Valoarea de referință	Ținta finală (2026)
<i>Obiectiv specific 4.1.</i> Consultarea opiniei utilizatorilor de date pentru îmbunătățirea continuă a ofertei de statistici oficiale	Gradul de satisfacere a utilizatorilor cu informațiile statistice ale membrilor SSN	Sondaj în rândul utilizatorilor (<i>grad foarte scăzut – 0-25%;</i> <i>grad scăzut – 26-50%;</i> <i>grad mediu – 51-75%;</i> <i>grad înalt – >75%</i>)	Mediu (70%)	Mediu (70%)
<i>Obiectiv specific 4.2.</i> Dezvoltarea calitativă a cererii de date în raport cu potențialul ofertei de date	Rata de creștere a numărului de accesări ale paginilor web ale membrilor SSN (anul de referință 2022)	Statistica accesărilor paginilor web ale membrilor SSN	0	Creștere cu 10% față de nivelul de referință (anul de referință 2022)

Capitolul V

IMPACTUL PROGRAMULUI

39. Implementarea prezentului Program va contribui la îmbunătățirea funcționării sistemului statistic național prin sporirea calității, clarității și disponibilității datelor statistice, dar și a înțelegerii acestora de către utilizatorii de date prin sporirea capacităților acestora de a beneficia de valoarea informațională care o conțin datele.

40. Grupurile-țintă ale Programului sunt:

- 1) personalul din cadrul SSN, în activitatea acestuia de modernizare a proceselor statistice, diversificare a surselor de date utilizate, dezvoltare a metodelor și tehnicilor de producere și diseminare a statisticilor, bazate pe inovații; acesta, la rândul său necesită formarea continuă, dezvoltarea intensă a resurselor umane pentru a putea răspunde cererii crescânde de date și a face față cerințelor progresului și modernizării domeniului statistic, creșterea competențelor, abilităților și motivației colaboratorilor pe potriva efortului și complexității activității desfășurate;
- 2) respondenții de date care, pe de o parte, obiectează privind sarcina excesivă de răspuns, pe de altă parte, unii din aceștia furnizează informație de calitate redusă și cu întârziere;
- 3) utilizatorii care solicită date pentru diverse scopuri, în unele cazuri, dictate de necesități la zi; totodată, unii din ei dispun de cunoștințe și abilități care nu le permit valorificarea pe-deplin a statisticilor disponibile și utilizarea eficientă a acestora.

41. Astfel, implementarea Programului va contribui la sporirea capacității autorităților în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea impactului politicilor pe întreg ciclul de politici publice.
42. Urmând să ofere un flux de date statistice calitative și relevante, Programul va facilita fundamentarea politicilor bazate pe evidențe, comunicarea mai transparentă cu publicul și, astfel, va contribui la îmbunătățirea calității guvernării în ansamblu și va spori capacitățile autorităților publice pentru gestionarea situațiilor de criză la toate etapele (evaluare, pregătire, gestionare, reabilitare) și, astfel, va amplifica reziliența societății în ansamblu în fața acestora.
43. Implementarea Programului va conduce la îmbunătățirea eficienței economice a alocării și utilizării resurselor aflate la dispoziția utilizatorilor de date, în măsura în care aceste date vor fi utilizate de către agenții economici pentru luarea unor decizii optime din punct de vedere economic privind proiectele investiționale, planurile de angajare a forței de muncă și amplasarea teritorială a capacităților de producție, a punctelor de vânzări și de prestări servicii.
44. Din această perspectivă, implementarea Programului va oferi baza factologică necesară pentru cercetări științifice și analitice, precum și pentru fundamentarea deciziilor de politică publică la nivel național, regional și local, dar și deciziile orientate pe grupuri vulnerabile ale populației, cu impact așteptat asupra calității vieții acestora și aplicării în practică a principiului “nimeni să nu fie lăsat în urmă”. Aceasta va contribui la consolidarea sentimentului de apartenență a fiecărei persoane la comunitate, națiune și stat, va educa gândirea critică a oamenilor și va consolida coeziunea socială.
45. Implementarea Programului va asigura un volum de date de un nivel de detaliere și rezoluție geografică suficientă pentru a ghida tranziția la economia verde, minimizarea amprente ecologice a activității umane și valorificarea resurselor naturale într-o modalitate echitabilă în raport cu viitoarele generații.
46. La nivelul agenților economici, folosirea datelor statistice va permite implementarea unor tehnologii mai responsabile față de mediu, atât sub aspectul utilizării resurselor de mediu, cât și a minimizării poluării mediului.
47. La nivelul cercetărilor științifice, datele statistice vor permite studierea și înțelegerea mai bună a interacțiunilor dintre om și natură, a modalităților de adaptare ale ecosistemelor la schimbările climatice, construirea și operarea unor modele integrate și utilizarea acestora pentru elaborarea unor programe și strategii de dezvoltare durabilă.
48. La nivelul politicilor, datele statisticii oficiale vor spori eficiența și relevanța economică și socială a reglementărilor, vor scurta timpul de reacție din partea autorităților în cazul unor crize economice, sociale și de mediu și vor permite redresarea mai rapidă la faza post-criză.

Capitolul VI

COSTURI

49. Din perspectiva finanțării, Programul este bazat pe principiile de sinergie și complementaritate dintre resursele financiare bugetare și cele atrase de la partenerii de dezvoltare. O parte din obiectivele și acțiunile propuse pentru realizarea Programului, vor fi acoperite din sursele financiare planificate în cadrul bugetar pe termen mediu 2024– 2026 ale BNS, precum și din contul și în limitele alocațiilor prevăzute, în aceste scopuri, în bugetele autorităților și instituțiilor responsabile de implementarea Programului, aprobate anual prin Legea bugetului de stat, precum și din sursele externe și din alte surse neinterzise de legislație.

50. Valoarea estimativă a resurselor financiare suplimentare, necesare pentru asigurarea implementării Programului pe parcursul anilor 2023-2026 este de 167 634,1 mii lei, dintre care 46 114,1 mii. lei (27,5%) din bugetul de stat și 121 520,0 mii. lei (72,5%) din surse ale partenerilor de dezvoltare, estimate la momentul elaborării Programului.

51. Distribuția resurselor financiare pe obiective în funcție de activitățile planificate constituie:

- 1) Obiectivul general 1 – 13,5% din costul total estimativ;
- 2) Obiectivul general 2 – 2,7% din costul total estimativ;
- 3) Obiectivul general 3 – 80,5% din costul total estimativ;
- 4) Obiectivul general 4 – 3,2% din costul total estimativ.

52. Costurile estimative ale acțiunilor vor fi ajustate în perioada implementării Planului de acțiuni, în baza volumelor de alocații disponibile în bugetul de stat și negocierile cu partenerii de dezvoltare.

53. Pentru realizarea obiectivelor Programului, autoritățile responsabile vor asigura planificarea resurselor financiare în cadrul bugetar pe termen mediu (CBTM) și în proiectul legii bugetului de stat pentru anii respectivi.

54. Având în vedere disponibilitatea limitată a resurselor bugetare, instituțiile responsabile vor întreprinde acțiuni de atragere a resurselor financiare și asistenței tehnice externe pentru implementarea prezentului Program. Un rol central în acest proces va reveni Consiliului Sectorial al Asistenței Externe în domeniul statisticii oficiale coordonat de Biroul Național de Statistică. Suportul partenerilor de dezvoltare în implementarea Programului este unul important și esențial, având în vedere sursele bugetare limitate. În același timp, și partenerii de dezvoltare ar putea fi interesați de unele domenii specifice compatibile cu politicile lor de finanțare. Doar printr-un efort consolidat poate fi accelerată implementarea obiectivelor propuse și a activităților planificate.

55. Costurile totale necesare pentru asigurarea implementării Programului sunt estimate în valoare de 469288,1 mii lei, repartizate pe ani conform Tabelului 3. Pentru anul 2023, costurile sunt acoperite din bugetul aprobat, precum și din surse externe, pe când pentru perioada 2024-2026, mijloacele financiare necesare suplimentar reflectate în cadrul CBTM ca măsuri de politici noi,

constituie în total 20,5 mil lei, inclusiv: 6,6 mil. lei pentru anul 2024, 7,3 mil. lei pentru anul 2025 și 6,6 mil. lei pentru anul 2026.

Tabelul 3

Costurile estimative ale Programului de dezvoltare a sistemului statistic național pentru anii 2023-2026

Costuri pe ani	Costurile estimative pentru finanțarea Programului, mii lei			
	Total estimat	Acoperite în CBTM	Exced CBTM	Din surse externe
2023	38928,2	32327,9	-	6600,3
2024	275885,3	259158,9	6606,0	10120,4
2025	52425,1	19959,1	7340,0	25126,0
2026	102049,5	16458,9	6530,0	79060,6
Total	469288,1	327904,8	20476,0	120907,3

56. Costurile care exced Cadrul Bugetar pe Termen Mediu pentru anii 2024-2026, estimate pe obiective specifice și ani, precum și resursele estimate pentru a fi alocate din partea partenerilor de dezvoltare sunt prezentate în Tabelul 4.

Tabelul 4

Costuri estimative pe obiective specifice, pentru implementarea Programului de dezvoltarea sistemului statistic național pentru anii 2023-2026

mii lei

Obiectiv specific	Costuri suplimentare estimate, total	Costuri care exced CBTM					Alte surse (parteneri de dezvoltare)
		Total	2023	2024	2025	2026	
1.1. Consolidarea mandatului pentru colectarea datelor	5042,0	3576,0	0,0	1776,0	800,0	1000,0	1466,0
1.2. Dezvoltarea resurselor umane	11086	5700,0	0,0	500,0	2000,0	3200,0	5386
1.3. Asigurarea alocării de resurse financiare și tehnice sustenabile și eficiente	480,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	480,0

Obiectiv specific	Costuri suplimentare estimate, total	Costuri care exced CBTM					Alte surse (parteneri de dezvoltare)
		Total	2023	2024	2025	2026	
1.4. Optimizarea structurii organizatorice a instituțiilor din cadrul SSN	6612,0	1200,0	0,0	0,0	1200,0	0,0	5412,0
Obiectiv general 1	23220	10476,0	0,0	2276,0	4000,0	4200,0	13356,7
2.1: Fortificarea independenței profesionale a BNS	1468,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1468,0
2.2. Asigurarea unui mediu sigur pentru respectarea confidențialității statistice și protecției datelor	445,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	445,0
2.3: Optimizarea procedurilor de producție statistică	2660,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2660,0
2.4: Reducerea presiunii informaționale asupra respondenților	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obiectiv general 2	4573,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4573,0
3.1: Consolidarea managementului calității în sistemul statistic național bazat pe o abordare comună	3523,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3523,8
3.2: Alinierea statisticilor oficiale la standardele internaționale	66724,0	7900,0	0,0	3330,0	2840,0	1730,0	58824,0
3.3: Optimizarea proceselor statistice prin modernizarea infrastructurii TIC a SSN	33712,5	1500,0	0,0	1000,0	500,0	0,0	32212,5
3.4: Extinderea accesului publicului larg la datele statistice oficiale	4235,0	600,0	0,0		0,0	600,0	3635,0

Obiectiv specific	Costuri suplimentare estimate, total	Costuri care exced CBTM					Alte surse (parteneri de dezvoltare)
		Total	2023	2024	2025	2026	
Obiectiv general 3	108195,3	10000,0	0,0	4330,0	3340,0	2330,0	98195,3
4.1: Consultarea opiniei utilizatorilor de date pentru îmbunătățirea continuă a ofertei de statistici oficiale	1572,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1572,0
4.2. Dezvoltarea calitativă a cererii de date în raport cu potențialul ofertei de date	3823,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3823,0
Obiectiv general 4	5395,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5395,0
Total general	141383,3	20476,0	0	6606,0	7340,0	6530,0	120907,3

57. Detaliile privind costurile implementării Programului sunt prezentate în Planul de acțiuni pentru implementarea Programului de dezvoltare a sistemului statistic național pentru perioada 2023-2026 anexat la prezentul document.

Capitolul VII SURSE DE FINANȚARE

58. Implementarea Programului de dezvoltare a sistemului statistic național pentru anii 2023-2026 se va realiza cu suportul financiar de la bugetul de stat, precum și cu suportul partenerilor de dezvoltare (din surse financiare externe). Finanțarea activității BNS de la bugetul de stat va fi efectuată prin intermediul următoarelor programe/subprograme bugetare:

Programul „12 - Sistemul statistic, de arhivare și stare civilă”:

- 1) Subprogramul 1201 - Politici de management în domeniul statisticii
- 2) Subprogramul 1202 - Lucrări statistice
- 3) Subprogramul 1204 - Recensăminte.

59. Implementarea activităților ce necesită implicarea altor instituții (BNM, APSO) incluse în Program nu necesită costuri suplimentare și vor fi realizate în limita bugetelor alocate pentru instituțiile respective.

60. La etapa de elaborare a documentului de politici, UNFPA, UNDP, UNICEF, OHCHR, UN Women, UE și FMI, în calitate de parteneri de dezvoltare, susțin eforturile BNS în asigurarea implementării Programului.

61. Activitățile Programului urmează a fi implementate inclusiv cu suportul proiectelor care, în prezent, sunt în derulare sau în proces de negociere:

- 1) Proiecte de asistență cu agențiile ONU, negociate în contextul *Cadrului de Cooperare pentru Dezvoltare Durabilă ONU – Republica Moldova 2023-2027 (UNSDCF)*, care va contribui la dezvoltarea statisticii naționale și consolidarea capacităților naționale în monitorizarea și raportarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD). în cadrul priorității strategice 2: Guvernare participativă și coeziune socială (rezultatul 2.2. Instituțiile de la toate nivelurile au capacități sporite de a produce, disemina și utiliza date dezagregate de calitate, în conformitate cu prioritățile naționale și în conformitate cu standardele și metodologiile internaționale);
 - 2) Proiectul de asistență tehnică ”*Sprijin pentru Biroul Național de Statistică în pregătirea recensământului populației și al locuințelor (RPL)*”, finanțat de Delegația UE și co-finanțat de UNFPA, care prevede suport pentru activitatea de pregătire a RPL, aceasta fiind sprijinită, de asemenea, și de alte agenții ONU (UNFPA, UNICEF, alte). Costul inițial al proiectului este de 2 mln. euro;
 - 3) Proiectul de asistență tehnică ”*Tranziția de la un sistem statistic tradițional la un sistem statistic bazat pe registre, rezilient la șocurile umanitare și de urgență*”, implementat de UNFPA Moldova și Biroul Național de Statistica, aprobat în cadrul proiectului de cooperare a oficiului ONU Sud-Sud, care a fost înregistrat (numărul de identitate în platforma de asistență externă a Ministerului de Finanțe 87211452483) și a început implementarea în luna mai 2023. Costul inițial al componentei proiectului destinate BNS este de circa 500 mii dolari SUA;
 - 4) Proiectul de asistență tehnică al Fondului Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF) Monitorizarea Drepturilor Copilului (Nr. 87211581717), ca parte din Programul de cooperare al UNICEF pentru 2023-2026, cu scopul consolidării capacităților de colectarea de date pentru o monitorizare îmbunătățită a nevoilor copiilor, inclusiv ODD. Proiectul urmează a fi aprobat. Costul estimativ al proiectului este de circa 86 mii dolari SUA;
 - 5) Asistența tehnică acordată de FMI în domeniul statisticii macroeconomice, inclusiv privind Sistemul Conturilor Naționale (SCN), Elaborarea Tabelului Resurse Utilizări, Indicele Prețurilor de Consum etc.
-

Capitolul VIII

RISCURI DE IMPLEMENTARE

62. Implementarea Programului ar putea fi afectată de următoarele *riscuri*, descrise în Tabelul 5, fiind indicate măsurile de atenuare a impactului și reducerea a probabilității apariției acestor riscuri.

Riscuri de implementare

Riscuri anticipate	Probabilitatea (joasă/ medie/înaltă)	Impact (mic/mediu/ mare)	Măsuri de atenuare a riscului
Accesul producătorilor de statistici oficiale la date cu caracter personal și alte date din registre și sisteme informaționale de stat și private nu este oferit, servind drept obstacol în producerea de statistici pe bază de registre	medie	mare	Ajustarea legislației pentru a asigura accesul la date cu caracter personal din registre și sisteme informaționale de stat și private. Discuții bi- și multilaterale, la diferit nivel pentru soluționarea problemelor existente.
Diferența dintre remunerarea muncii specialiștilor din cadrul SSN, pe de o parte și salariile altor instituții publice și sectorul privat, pe de altă parte, se menține la nivel înalt	medie	mare	Examinarea posibilităților de motivare materială și nematerială a personalului.
Finanțare scăzută a SSN din surse bugetare și de asistență tehnică și financiară din partea partenerilor de dezvoltare, în special pentru activități complexe de modernizare a SSN și producerea de statistici pe bază de registre	mare	mare	Finanțarea suplimentară a dezvoltării SSN din contul: - prestării serviciilor suplimentare contra cost care nu sunt prevăzute în PLS; - asistenței tehnice și financiare din partea partenerilor de dezvoltare
Diseminarea unor date statistice de către SSN care nu corespund standardelor de calitate	medie	mediu	Implementarea managementului calității în SSN. Oferirea de către producătorii de statistici oficiale a datelor de înaltă calitate, însoțite de metadate și comunicarea acestora publicului larg într-un mod cât mai accesibil prin metode moderne de diseminare. Reacție promptă din partea producătorilor de statistici oficiale în cazurile de furnizare a datelor de calitate joasă de actorii din afara SSN sau a interpretării eronate a statisticilor oficiale de către utilizatori.
Perpetuarea culturii statistice joase în rândul utilizatorilor de date (în particular în rândul decidenților de politici și funcționari publici)	mare	mare	Asigurarea instruirii utilizatorilor de date statistice la intrarea în funcție (deputați, consilierii locali, primari la primul mandat, alți funcționari).

Riscuri anticipate	Probabilitatea (joasă/medie/înalță)	Impact (mic/mediu/mare)	Măsuri de atenuare a riscului
Scăderea interesului pentru științele reale (matematică, statistică) în sectorul educațional (în particular la nivelul terțiar: studii universitare și post-universitare)	mare	mare	Ajustarea programelor de instruire cu obligativitatea predării statisticii/disciplinei dedicate introducerii în utilizarea metodelor statistice la toate facultățile cu profil economic. Extinderea programelor de cercetare în domeniul statistic, modelării și previziunii economice cu finanțare de la bugetul de stat.
Interes redus al actorilor politici față de domeniul statistic	mare	mare	Comunicarea mai activă a conducerii BNS cu mediul politic. Abilitarea mass-media, organizațiilor societății civile, precum și implicarea mediului academic și universitar în promovarea unei agende publice informate și bazate pe evidențe.
Cunoașterea insuficientă a instrumentelor de descărcare, vizualizare și procesare a datelor statistice de către funcționarii publici, astfel încât să le permită în mod operativ generarea unor indicatori statistici	medie	medie	Instruirea specialiștilor din cadrul APC privind utilizarea datelor statistice disponibile pe site-ul BNS

Capitolul IX

AUTORITĂȚI/INSTITUȚII RESPONSABILE

63. Biroul Național de Statistică va fi autoritatea publică centrală responsabilă pentru coordonarea generală a implementării Programului și prezentarea rapoartelor de progres către Guvern. Totodată, în implementarea Programului și a Planului de acțiuni vor fi antrenate ministerele, alte autorități administrative centrale și instituții publice, după cum urmează: Banca Națională a Moldovei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Mediului, Ministerul Justiției, Ministerului Afacerilor Interne, Agenția de Guvernare Electronică, Agenția Servicii Publice, Serviciul Fiscal de Stat, Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe (CTIF), alte instituții care includ producători de statistici oficiale, precum și deținătorii de date administrative.

Instituții responsabile

Indicatorul	Principala instituție responsabilă	Instituțiile-partenerere
Obiectivul general 1: Capacitatea instituțională a membrilor Sistemului Statistic Național consolidată pentru a produce date statistice relevante, deschise, interoperabile și coerente, guvernate de standarde și condusă de inovație		
Obiectivul specific 1.1: Consolidarea mandatului pentru colectarea datelor	BNS, BNM, alți producători de statistici oficiale Agenția Servicii Publice, Ministerul Educației și Cercetării, Casa Națională de Asigurări Sociale, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Serviciul Fiscal de Stat, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră	Agenția de Governare Electronică, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Comisia Electorală Centrală, alți deținători de date administrative și private
Obiectivul specific 1.2: Dezvoltarea resurselor umane	BNS, BNM; alți producători de statistici oficiale, Cancelaria de Stat, Ministerul Finanțelor, Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare	ANOFM, Instituțiile de învățământ superior, sectorul privat, UN Women, UNFPA
Obiectivul specific 1.3: Asigurarea alocării de resurse financiare sustenabile și eficiente	BNS, alți producători de statistici oficiale	Ministerul Finanțelor
Obiectivul specific 1.4: Optimizarea structurii organizatorice a instituțiilor din cadrul SSN	BNS, alți producători de statistici oficiale	
Obiectivul general 2: Sistemul statistic național fortificat prin sisteme de bună guvernare, cadrul legal și de reglementare comun, practici de confidențialitate și protecție a datelor pentru a asigura transparența și accesibilitatea datelor de interes public și pentru a crește încrederea publicului în date și utilizarea acestora.		
Obiectivul specific 2.1: Fortificarea independenței profesionale a BNS	BNS, alți producători de statistici oficiale	UN Women, UNICEF, OHCHR
Obiectivul specific 2.2: Asigurarea unui climat favorabil pentru respectarea confidențialității statistice și protecției datelor	BNS; BNM, alți producători de statistici oficiale	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal
Obiectivul specific 2.3: Optimizarea procedurilor de producție statistică	BNS, alți producători de statistici oficiale.	UNFPA, Uniunea Europeană, UNICEF, UN Women, UNDP

Indicatorul	Principala instituție responsabilă	Instituțiile-partenere
Obiectivul specific 2.4: Reducerea presiunii informaționale asupra respondenților	BNS, BNM, alți producători de statistici oficiale	Patronate, asociații de business, APC și alți utilizatori de date
Obiectivul general 3: Date de înaltă calitate (oportune, relevante, fiabile, comparabile la nivel internațional), produse pentru a informa societatea și pentru a susține luarea deciziilor eficiente, bazate pe dovezi, care să conducă la o dezvoltare durabilă și o societate incluzivă		
Obiectivul specific 3.1: Consolidarea managementului calității în sistemul statistic național bazat pe o abordare comună	BNS, BNM, alți producători de statistici oficiale.	UN Women
Obiectivul specific 3.2: Alinierea statisticilor oficiale la standardele internaționale	BNS, BNM, alți producători de statistici oficiale, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, alte autorități și instituții publice responsabile de producerea indicatorilor ODD	UNFPA, UN Women, UNICEF, ILO, OHCHR, autoritățile publice locale
Obiectivul specific 3.3: Optimizarea proceselor statistice prin modernizarea infrastructurii TIC a SSN	BNS	Agencia de Guvernare Electronică, instituții de învățământ, UNFPA, Uniunea Europeană
Obiectivul specific 3.4: Extinderea accesului publicului larg la datele statistice oficiale	BNS, BNM, alți producători de statistici oficiale	Mediul academic, organizații ale societății civile, autorități ale administrației publice centrale și locale, UNFPA, UNICEF, UN Women
Obiectivul general 4: Cultura statistică în societate consolidată pentru a permite factorilor de decizie să utilizeze datele în mod eficient și să furnizeze într-un mod durabil serviciile și resursele de care populația are nevoie, pentru recuperarea în situații de criză și pentru a oferi posibilitățile publicului larg de a înțelege mai bine statisticile și a responsabiliza autoritățile		
Obiectivul specific 4.1: Consultarea opiniei utilizatorilor de date pentru îmbunătățirea continuă a ofertei de statistici oficiale	BNS, BNM, alți producători de statistici oficiale	Mediul academic și universitar, Mass-media specializată, Organizații neguvernamentale, UNFPA, UNICEF, UN Women
Obiectivul specific 4.2: Dezvoltarea calitativă a cererii de date în raport cu potențialul ofertei de date	BNS, BNM, alți producători de statistici oficiale, Ministerul Educației și Cercetării	Universitățile, instituțiile de cercetare, Mass-media specializată, Organizații neguvernamentale, autorități ale administrației publice locale, UNICEF, UN Women

Capitolul X

PROCEDURI DE RAPORTARE

64. Procesul de raportare a implementării Programului va include activități de monitorizare a progresului și evaluare a impactului produs de documentul de politici.

65. Monitorizarea curentă a Programului în procesul de implementare va fi realizată de către BNS în vederea stabilirii gradului de realizare a acțiunilor, gradului de conformitate a acțiunilor întreprinse cu cele planificate, prevenirii întârzierilor, identificării cauzelor nerealizării în termen a acțiunilor planificate și modificărilor necesare pentru îmbunătățirea procesului de implementare.

66. Rezultatele monitorizării vor fi incluse în rapoarte anuale de progres privind implementarea Programului, care se elaborează de către BNS în baza informațiilor prezentate de către autoritățile/instituțiile responsabile de implementare. Rapoartele anuale de progres vor fi examinate de Consiliul Național pentru Statistică, plasate pe pagina web oficială a BNS și prezentate Guvernului. 67. Programul prevede realizarea evaluării intermediare (în 2025) și a evaluării finale (până la data de 30 iunie 2027). Rezultatele evaluării intermediare vor fi utilizate pentru ajustarea, după caz, a prevederilor Programului și vor fi luate în considerare în următorul Program (pentru anii 2027-2030) de implementare a Strategiei. Evaluarea finală se va realiza la sfârșitul perioadei de implementare și va conține evaluarea internă instituțională de către BNS și consultarea în format lărgit cu publicul-țintă al Programului.

68. Scopul evaluării este furnizarea unor informații obiective asupra impactului Programului. Desfășurarea evaluării se va realiza printr-un proces participativ, transparent, obiectiv și cu o abordare comprehensivă, fapt ce va permite revizuirea documentului de politici și proiectarea unui nou document de politici în domeniu pentru perioada următoare.

69. Monitorizarea progresului se va realiza conform indicatorilor de monitorizare din Planul de acțiuni, iar evaluarea se va efectua în baza analizei indicatorilor de rezultat ai Programului prezentați în Capitolul IV.

70. Procesul de monitorizare și evaluare vine să asigure că acțiunile prioritare ale Programului sunt întreprinse și că ele conduc la atingerea obiectivelor și viziunii formulate în SD SSN 2023-2030.

PLANUL DE ACȚIUNI

pentru implementarea Programului de dezvoltare a sistemului statistic național pentru perioada 2023-2026

Acțiune	Indicator de monitorizare (valoarea de referință și ținta finală)	Cost total de implementare, mii lei	Surse de finanțare, mii lei		Termen de realizare	Instituția responsabilă/ parteneri	Documente de referință
			Surse bugetare	Alte surse (partenerii de dezvoltare)			
1	2	3	4	5	6	7	8
Obiectivul general 1: Capacitatea instituțională a membrilor SSN consolidată pentru producerea datelor statistice relevante, accesibile și interoperabile, guvernată de standarde și condusă de inovație							
Obiectivul specific 1.1: Consolidarea mandatului pentru colectarea datelor		5042,0	3576,0 din care pe ani: 2024 - 1776,0 2025 - 800,0 2026 - 1000,0	1466,0			
1.1.1 Modificarea cadrului național de reglementare în domeniul/sectoare socio-economice pentru alinierea graduală la prevederile UE privind statisticile comunitare în aceste domenii/sectoare	Proiecte de acte normative aprobate	În limitele bugetului	În limitele bugetului	-	Trimestrul III, 2025	Biroul Național de Statistică (BNS)	PND 7.3.11, PAG 2023 acțiune 1.30

1	2	3	4	5	6	7	8
1.1.2 Elaborarea și aprobarea cadrului normativ pentru organizarea recensămintelor populației și locuințelor (RPL)	<p>Proiecte de acte normative privind implementarea Legii nr. /2022 cu privire la RPL elaborate, consultate public și aprobate:</p> <p>1) Hotărârea Guvernului (HG) privind ajustarea componenței Comisiei Naționale a RPL ținând cont de noua componență a Guvernului</p> <p>2) HG privind stabilirea datei de efectuare a RPL</p>	În limitele bugetului	În limitele bugetului	-	Trimestrul IV, 2023	BNS	PND 7.3.27; PAG 2023 acțiunea 1.34
1.1.3 Sporirea utilizării de date administrative în vederea producerii statisticilor oficiale (în cazul capacităților tehnice limitate de utilizare a platformei de interoperabilitate, prin alte modalități acceptate de părți, care ar asigura consumul de date în scopul statisticii oficiale), conform anexei nr.6 la Hotărârea Guvernului nr.951/2022 cu privire la organizarea și efectuarea recensământului populației și locuințelor din Republica Moldova în anul 2024	Acorduri de înțelegere încheiate (în cazul capacităților tehnice limitate de utilizare a platformei de interoperabilitate)	În limitele bugetului	În limitele bugetului	-	Trimestrul IV, 2025	<p>Biroul Național de Statistică, Ministerul Educației și Cercetării, Casa Națională de Asigurări Sociale, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Comisia Electorală Centrală, Serviciul Fiscal de Stat, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră</p> <p><i>Parteneri:</i> AGE, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu</p>	Legea 231/2022 privind recensământul populației și locuințelor

1	2	3	4	5	6	7	8
						Caracter Personal, Comisia Electorală Centrală, alți deținători de date administrative și private	
1.1.4 Elaborarea Metodologiei de evaluare a calității surselor de date administrative (publice și private) pentru a fi integrate în procesul de producție a statisticii oficiale și actualizarea periodică a acestuia	Metodologia de evaluare a calității surselor de date administrative aprobată.	În limitele bugetului	În limitele bugetului	-	Trimestrul III, 2023	BNS	PND 7.3.17 Acordul de Asociere RM-UE, art.44
1.1.5 Dezvoltarea de registre statistice (privind întreprinderile, populația, locuințele, registrul surselor de date administrative) pe baza surselor de date statistice, administrative și private în scopul producerii	Registru SDA elaborat în baza SDA cu relevanță pentru scopurile statistice oficiale identificate	2576,0	2576,0 (bugetul BNS)		Trimestrul IV, 2026	BNS, alți producători de statistici oficiale (APSO)	PND 7.3.14
1.1.6 Operaționalizarea accesului la datele (la nivel de date individuale, inclusiv datele cu caracter personal) și metadatele acestora din registrele și sistemele informaționale deținute de persoane juridice de drept public și privat în scop statistic prin dezvoltarea de web servicii pe platforma de interoperabilitate (MConnect)	Minim 3 anexe tehnice elaborate anual de producătorii de statistici oficiale Web-servicii dezvoltate de către deținătorii de SDA relevante pentru scopuri statistice Minim 3 SDA integrate anual în statisticile oficiale	În limitele bugetului	În limitele bugetului	-	Trimestrul II, 2025	BNS, APSO, deținătorii SDA relevante pentru statisticile oficiale	PND 7.3.14

1	2	3	4	5	6	7	8
1.1.7 Aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale”	Hotărâre de Guvern elaborată și aprobată.	În limitele bugetului	În limitele bugetului	-	Trimestrul III, 2023	BNS	PAG 2023 acțiune 1.36
1.1.8 Elaborarea Conceptului Sistemului Informațional Integrat în Statistică (SIIS) al BNS în vederea modernizării infrastructurii TIC	Proiectul conceptului SIIS elaborat, care va include toate subsistemele informaționale ale BNS (de producere a statisticilor economice, sociale, de mediu). Hotărâre de Guvern aprobată.	300,0	În limitele bugetului	300,0	Trimestrul II, 2025	BNS	PND 7.3.13
1.1.9 Implementarea Regulamentului privind procedura de stabilire a altor producători de statistici oficiale (APSO) aprobat prin HG 51 din 2022	Cereri de obținere a calității de APSO și chestionare privind identificarea APSO examinate Nr. producători noi de statistici oficiale evaluați și certificați. Lista producătorilor de statistici oficiale aprobată, actualizată și publicată.	2166,0	1000,0 (bugetul BNS)	1166,0	Trimestrul IV, 2025	BNS, APSO	PND 7.3.12
Obiectivul specific 1.2: Dezvoltarea resurselor umane		11086	5700 din care pe ani: 2024 - 500,0 2025 - 2000,0 2026 -3200,0	5386			
1.2.1 Elaborarea și aprobarea unui mecanism de monitorizare continuă a gradului de satisfacție a personalului angajat în SSN și de evaluare sistematică a acestuia.	Chestionare privind satisfacția personalului SSN. Chestionar de evaluare a performanței personalului angajat în SSN elaborat. Monitorizarea continuă a gradului de satisfacție a personalului angajat în SSN realizată. Politici de personal adaptate.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, 2023	BNS, BNM, alți producători de statistici oficiale (APSO)	PND 7.3.19

1	2	3	4	5	6	7	8
1.2.2. Elaborarea și aprobarea unui mecanism de evaluare sistematică a necesităților de instruire continuă a personalului angajat în SSN.	Chestionar de evaluare (a capacităților și a necesităților de instruire în statistică) elaborat pentru utilizare în cadrul unor cicluri anuale de evaluare	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul III, 2024	BNS, Cancelaria de Stat	PND 7.3.19
1.2.3. Evaluarea sistematică a necesităților de instruire a personalului angajat în SSN și integrarea rezultatelor evaluării în politicile de personal și programul CIIS.	Evaluări anuale a capacităților și necesităților de instruire a personalului angajat în SSN realizate.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, 2025	BNS.	PND 7.3.19
1.2.4. Alocarea voucherelor de instruire pentru programe MOOC (<i>Massive Open Online Course</i>) personalului din SSN pe baza priorităților definite în Programul Multianual de Instruire în statistică	Vouchere de instruire alocate (cel puțin 7 vouchere anual).	180,0	În limita bugetului	180,0	Trimestrul IV, 2026	BNS, APSO	PND 7.3.19
1.2.5. Delegarea tinerilor specialiști în statistică la instruire cofinanțată în cadrul programelor de masterat și doctorat în domeniul statistic și știința datelor	Cel puțin 5 tineri specialiști în statistică delegați la instruire cofinanțată (2024 - 2, 2025 – 3)	322,0	În limita bugetului	322,0	Trimestrul IV, 2025	BNS, APSO	
1.2.6. Identificarea subiectelor de cercetare necesare statisticii oficiale și integrarea acestora în programele de cercetare- dezvoltare naționale și internaționale.	Cel puțin un subiect de cercetare în domeniul statistic identificate și integrate în cadrul programelor naționale de cercetare.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV 2026	BNS, Ministerul, Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare	PND 7.3.19
1.2.7. Elaborarea mecanismului de formare inițială, instruire continuă în domeniul statisticii oficiale și utilizării datelor, pentru dezvoltare profesională și abilitare cu capacități	Conceptul instituțional, juridic și organizațional al mecanismului de formare continuă în domeniul statisticii oficiale, inovațiilor și utilizării datelor elaborat.	2500,0	2500,0 (bugetul BNS)		Trimestrul IV, 2025	BNS <i>Parteneri:</i> Instituțiile de învățământ superior	PND 7.3.19

1	2	3	4	5	6	7	8
de inovare și know-how pentru statisticile oficiale naționale	Mecanism de formare continuă în domeniul statisticii oficiale, inovațiilor și utilizării datelor creat.						
1.2.8. Elaborarea Programului Multianual de Instruire în domeniul statisticii oficiale și utilizării datelor; actualizarea anuală a Programului.	Program Multianual de Instruire elaborat, aprobat și actualizat periodic.	În limita bugetului	În limita bugetului		Trimestrul IV, 2024	BNS, APSO	PND 7.3.19
1.2.9. Dezvoltarea platformei de instruire on-line în domeniul statisticii pentru personalul SSN	Elaborarea curriculei și materialelor de instruire (sillabus) pe subiecte de ordin general și tematice pentru diferite categorii de personal Platforma de instruire dezvoltată și lansată Personalul SSN instruit cu utilizarea cursurilor online - 50 persoane anual	2900,0	1900,0 (bugetul BNS)	1000,0	Trimestrul III, 2026	BNS, APSO <i>Parteneri:</i> UN Women	PND 7.3.19
1.2.10. Revizuirea și actualizarea periodică a curriculei educaționale în domeniul statistic, în contextul autonomiei curriculare.	Consultări anuale între BNS, alți producători de statistici oficiale și instituțiile de învățământ realizate (5 domenii: GIS, mediu, statistica/analiza datelor, sănătate, sociologie). 5 Curricule revizuite.	2634,0	În limita bugetului	2,634,0	Trimestrul IV, 2026	BNS, Ministerul Educației și Cercetării și alți producători de statistici oficiale.	PND 7.3.19
1.2.11. Atragerea cercetătorilor, profesorilor și studenților în cadrul lucrărilor statistice ale BNS și altor producători de statistici oficiale (APSO)	Cel puțin 3 persoane antrenate în lucrări statistice (cercetători, profesori, studenți) prin act normativ intern al BNS.	1300,0	1300,0 (bugetul BNS)	-	Trimestrul IV, 2026	BNS, Ministerul Educației și Cercetării, alți producători de statistici oficiale.	PND 7.3.19
1.2.12. Reorganizarea structurii Biroului Național de Statistică în vederea eficientizării activității și	Proiect de hotărâre a Guvernului privind organizarea și funcționarea BNS elaborat;	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, 2023	BNS, Ministerul Finanțelor,	

1	2	3	4	5	6	7	8
optimizării proceselor statistice, precum și ajustarea spectrului de atribuții ale personalului în corespundere cu cerințe în noile condiții de activitate statistică.	<p>Regulamentele subdiviziunilor BNS și sarcinile de serviciu al personalului statistic revizuite și aprobate.</p> <p>Propuneri privind conformarea nivelului de salarizare pentru personalul BNS la nivelul altor autorități ale administrației publice centrale, înaintare Ministerului Finanțelor.</p>					Cancelaria de Stat.	
1.2.13. Elaborarea și aprobarea politicii de personal în BNS, inclusiv în vederea asigurării rotației cadrelor în interiorul BNS.	Politică de personal, inclusiv în vederea asigurării rotației cadrelor în interiorul BNS, elaborată și aprobată.	730,0	În limita bugetului	730,0	Trimestrul IV, 2024	BNS	PAG acțiune 1.33
1.2.14. Actualizarea cadrului normativ intern al BNS privind stabilirea programelor individualizate de muncă pentru angajații cu copii, inclusiv mame cu copii mici, și alte categorii de personal.	Gradul satisfăcător de adaptare a condițiilor de muncă din cadrul BNS pentru angajații cu copii, inclusiv mame cu copii mici, și alte categorii de personal.	612.7	În limita bugetului	612.7	Trimestrul III, 2024	BNS <i>Parteneri:</i> UN Women, UNFPA	PAG acțiune 1.33
1.2.15. Dezvoltarea și punerea în aplicare a metodelor noi/inovative de informare a potențialilor angajați și recrutarea acestora	<p>Parteneriate privind recrutarea de personal încheiate (inclusiv cu ANOFM, instituții de învățământ, sectorul privat, etc.).</p> <p>Materiale informaționale/promoționale privind oportunități de angajare în domeniul statisticii oficiale elaborate (leaflet, spoturi video/audio, interviuri video, întâlniri informale, etc.).</p> <p>Metode de recrutare inovative dezvoltate și puse în aplicare.</p> <p>Personal SSN angajat urmare a aplicării metodelor noi de recrutare.</p>	520,0	În limita bugetului	520,0	Trimestrul II, 2026	BNS, APSO, ANOFM <i>Parteneri:</i> instituții de învățământ, sectorul privat	

1	2	3	4	5	6	7	8
Obiectivul specific 1.3: Asigurarea alocării de resurse financiare și tehnice sustenabile și eficiente		480,0	În limita bugetului	480,0			
1.3.1 Cuantificarea cheltuielilor pentru activitatea statistică (producători și potențiali producători de statistici oficiale).	<p>Concept al sistemului de măsurare a timpului pentru realizarea activităților/lucrărilor statistice elaborat.</p> <p>Soluție tehnică de măsurare a timpului pentru realizarea activităților/lucrărilor statistice dezvoltat.</p> <p>Cheltuieli pentru activitate statistică din cadrul SSN sistematizare și cuantificate.</p>	428,0	În limita bugetului	428,0	Trimestrul II, 2024	BNS, alte instituții din cadrul SSN	
1.3.2 Analiza și revizuirea Programului Lucrărilor Statistice (PLS) prin eliminarea lucrărilor statistice irelevante sau care pot fi substituite cu statistici produse în baza surselor de date administrative și private relevante	<p>Consultări cu părțile interesate derulate.</p> <p>Programul Anual al Lucrărilor Statistice revizuit (nr cercetări/lucrări cu valoare informațională redusă, substituite sau eliminate).</p> <p>Conținutul PLS optimizat.</p>	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, anual	BNS, APSO, deținătorii de surse de date administrative	
1.3.3 Analiza și revizuirea indicatorilor din formularele cercetărilor statistice și eliminarea dublării indicatorilor similari în diverse formulare statistice	Formularele cercetărilor statistice revizuite.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Anual	BNS	
1.3.4 Asigurarea funcționării eficiente a Consiliului sectorial în domeniul asistenței externe privind statistica oficială	Proiecte de asistență tehnică și financiară examinate și promovate de Consiliu	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrial	BNS și alți membri parte a Consiliului	
						<i>Parteneri:</i> Ministerul Finanțelor	
1.3.5 Organizarea de instruire pentru angajații producătorilor de statistici	Cel puțin 2 instruirii desfășurate. Personal BNS, APSO instruit.	52,0	În limita bugetului	52,0	Trimestrul II, 2026	BNS, APSO	

1	2	3	4	5	6	7	8
oficiale privind managementul proiectelor și activități de fundraising							
1.3.6 Actualizarea Nomenclatorului serviciilor și cuantumul tarifelor pentru serviciile prestate de Biroul Național de Statistică	Nomenclator al serviciilor și cuantumul tarifelor pentru serviciile prestate de Biroul Național de Statistică actualizate	În limita bugetului	În limita bugetului		Trimestrul III, 2023	BNS	
Obiectivul specific 1.4. Optimizarea structurii organizatorice a instituțiilor din cadrul SSN		6612,0	1200,0 din care pe ani: 2025 - 1200,0	5412,0			
1.4.1. Evaluarea structurii organizatorice a BNS	Studiu realizat privind analiza funcțională a BNS și raport analitic elaborat, inclusiv propunerea de reorganizare instituțională și funcțională	680,0	În limita bugetului	680,0	Trimestrul II, 2023	BNS	PND 7.3.21; PAG 2023 acțiune 1.33
1.4.2. Optimizarea structurii BNS în vederea tranziției graduale spre modelul activității statistice bazat pe procese	Proiect de hotărâre a Guvernului privind organizarea și funcționarea BNS elaborat. Noua structură a BNS pusă în aplicare (state de personal, fișele de post, regulamentele subdiviziunilor revizuite, indicatori de performanță specifici pentru fiecare unitate structurală din BNS formulați).	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, 2023	BNS	PND 7.3.21; PAG 2023 acțiune 1.33
1.4.3 Reorganizarea rețelei integrate de operatori și controlori în cadrul cercetărilor prin sondaj din domeniul social în gospodăriile casnice cu implementarea de noi metodologii de eșantionare	Analiză funcțională elaborată. Concept instituțional, juridic și organizațional al rețelei integrate de operatori și controlori elaborat. Soluție tehnică de măsurare și monitorizare a costurilor operaționale în cadrul rețelei (sarcină executată, timpi de	3566,0	În limita bugetului	3566,0	Trimestrul IV, 2025	BNS	PND 7.3.23; PAG 2023 acțiune 1.33

1	2	3	4	5	6	7	8
	colectare și de deplasare, salarizare, etc.).						
1.4.4. Optimizarea structurii instituționale și alocarea resurselor necesare funcționării unităților structurale cu funcții statistice în cadrul APSO.	Unități structurale create cu funcții statistice clar atribuite în cadrul APSO.	2366,0	1200,0 (bugetul BNS)	1166,0	Trimestrul III, 2026	BNS, APSO	PND 7.3.12; PAG 2023 acțiune 1.33
Obiectivul general 2: Sistemul statistic național fortificat prin sisteme de bună guvernare, cadrul legal și de reglementare comun, practici de confidențialitate și protecție a datelor pentru a asigura transparența și accesibilitatea datelor de interes public și pentru a crește încrederea publicului în date și utilizarea acestora							
Obiectivul specific 2.1: Fortificarea independenței profesionale și coordonării strategice a BNS		1468,0	În limita bugetului	1468,0			
2.1.1. Consolidarea rolului statisticii oficiale în societate în contextul procesului de aderare la UE	Echipa de comunicare a BNS extinsă. Instruiri în domeniul comunicării pentru personalul relevant al BNS. Feedback constructiv la critici și la utilizarea eronată a statisticilor oferit în timp util. Participarea în cadrul emisiunilor TV/radio tematice cu abordarea subiectelor datelor statistice și promovarea standardelor și metodologiilor UE și internaționale.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul II, 2026	BNS	

1	2	3	4	5	6	7	8
2.1.2. Dezvoltarea instrumentelor de organizare și coordonare în cadrul BNS în vederea consolidării funcțiilor de coordonare a SSN în procesul de aderare la UE	Regulamente ale subdiviziunilor BNS și fișe de post relevante modificate. Activități de coordonare integrate în planul de dezvoltare instituțională a BNS.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV 2023	BNS	PND 7.3.21; PAG 2023 acțiune 1.33
2.1.3 Consolidarea capacităților de coordonare a proceselor statistice pentru producerea, furnizarea și diseminarea indicatorilor ODD (inclusiv la nivel internațional)	Foi de parcurs elaborate și actualizate periodic de către BNS și alte instituții pentru producerea indicatorilor de monitorizare a ODD care lipsesc sau sunt parțial disponibili (inclusiv dezagregări lipsă), sau cei care necesită ajustări, și termenele de asigurare a disponibilității acestora. Instrucțiuni privind mecanismul, cerințele și termenele specifice de prezentare și diseminare a datelor privind indicatorii ODD elaborate.	300,0	În limita bugetului	300,0	Trimestrul IV-2023	BNS <i>Parteneri:</i> UN Women, UNICEF, OHCHR	PND 7.3.20; PAG 2023 acțiune 1.32
2.1.4. Elaborarea programelor anuale și multianuale de lucrări statistice la nivelul întregului SSN.	PLS comun pentru membrii SSN	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, 2023	BNS , APSO	PND 7.3.12
2.1.5. Optimizarea procesului de elaborare, monitorizare și raportare a PLS	Proceduri de monitorizare și raportare de către instituțiile din cadrul SSN dezvoltate.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul II,2024	BNS, APSO	PND 7.3.12
2.1.6. Instituirea Consiliului metodologic în domeniul statisticii oficiale pe lângă BNS, cu participarea experților în domeniu	Ordinul BNS privind instituirea Consiliului metodologic în domeniul statisticii oficiale aprobat	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, 2023	BNS	PND 7.3.12
2.1.7. Consolidarea capacităților APSO de implementare coordonată a Compendiului și Codului de bune practici statistice, inclusiv ghidare metodologică	Ghidare metodologică oferită APSO.	1168,0	În limita bugetului	1168,0	Trimestrul IV, 2026	BNS, APSO	PND 7.3.12

1	2	3	4	5	6	7	8
2.1.8. Ajustarea cadrului normativ privind componența și atribuțiile Consiliului Național pentru Statistică (CNS) în corespundere cu ultimele ajustări în legislația statistică	Proiect de act normativ privind modificarea Hotărârea Guvernului nr.244/2018 Cu privire la Consiliul Național pentru Statistică elaborat și aprobat.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul III, 2023	BNS	PND 7.3.11
Obiectivul specific 2.2: Asigurarea unui mediu sigur pentru respectarea confidențialității statistice și protecției datelor		445,0	În limita bugetului	445,0			
2.2.1 Evaluarea situației curente și a necesităților privind nivelul de conformare regulatorie, administrativă, tehnică și organizatorică a potențialilor noi producători de statistici oficiale din perspectiva asigurării confidențialității și protecției datelor	Evaluări inițiale ale potențialilor noi producători de statistici oficiale realizate	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, 2024	BNS, APSO	PND 7.3.16;
2.2.2 Optimizarea acțiunilor necesare pentru facilitarea accesului la date individuale în scopuri științifice	Regulament revizuit. Proceduri și formulare de solicitare a accesului la microdate optimizate.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul II, 2023	BNS	PND 7.3.16
2.2.3 Definitivarea și aprobarea Ghidului privind confidențialitatea și protecția datelor, inclusiv controlul divulgării datelor în activitatea statistică	Ghidul privind confidențialitatea și protecția datelor, inclusiv controlul divulgării datelor în activitatea statistică, aprobat de BNS.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, 2023	BNS	PND 7.3.16
2.2.4 Implementarea prevederilor Politicii de protecție a datelor și a Ghidului privind confidențialitatea și protecția datelor, inclusiv controlul divulgării în activitatea statistică	Acțiuni/măsuri de asigurare a confidențialității și protecției datelor întreprinse. Nivelul de implementare a Ghidului.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, 2026	BNS	PND 7.3.16

1	2	3	4	5	6	7	8
2.2.5 Efectuarea auditului privind protecția și securitatea datelor gestionate de producătorii de statistici oficiale (inclusiv datelor cu caracter personal) pentru asigurarea corespunderii la cerințele și standardele în domeniu și adaptarea la noile tehnologii informaționale	Trei audite realizate privind protecția și securitatea datelor gestionate de producătorii de statistici oficiale (inclusiv datelor cu caracter personal). Recomandări ale auditului implementate.	445,0	În limita bugetului	445,0	primul audit: Trimestrul II, 2024, al doilea - Trimestrul II, 2025, al treilea - Trimestrul III, 2026	BNS, BNM și APSO <i>Parteneri:</i> Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	PND 7.3.16
2.2.6 Preluarea de către alți producători de statistici oficiale și adaptarea la specificul instituțional al Ghidului privind confidențialitatea și protecția datelor, inclusiv controlul divulgării datelor în activitatea statistică	Suport consultativ (prin ședințe) acordat de către BNS la APSO (cel puțin la patru instituții) în implementarea Ghidului. Patru APSO preiau, adaptează și implementează prevederile Ghidului.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, 2026	BNS, APSO	PND 7.3.16
Obiectivul specific 2.3: Optimizarea procedurilor de producție statistică		2660,0	În limita bugetului	2660,0			
2.3.1 Evaluarea surselor de date administrative și private în baza Metodologiei de evaluare a calității acestora	Surse de date administrative și private cu relevanță pentru scopurile statistice oficiale identificate și minim 5 surse evaluate.	500,0	În limita bugetului	500,0	trimestrul IV, 2026	BNS <i>Parteneri:</i> UNFPA, Uniunea Europeană, UNICEF, UN Women	PND 7.3.25
2.3.2 Efectuarea calculelor experimentale în baza surselor noi de date administrative și private pentru producerea statisticilor oficiale și analiza rezultatelor	Calculi efectuate, date lipsă și diferențe identificate. Surse de date private folosite pentru îmbunătățirea calității estimațiilor statistice și/sau substituirea indicatorilor colectați de la respondenți.	500,0	În limita bugetului	500,0	Trimestrul IV, 2025	BNS <i>Parteneri:</i> UNFPA, UNDP	PND 7.3.25

1	2	3	4	5	6	7	8
2.3.3 Identificarea de noi surse de date (de exemplu, Big Data, date spațiale) și metode de procesare (web scraping, scanner data, machine learning etc.)	Raport efectuat privind datele identificate.	500,0	În limita bugetului	500,0	Trimestrul IV, 2025	BNS	PND 7.3.25
	Surse noi de date (date mari, date deschise, date spațiale etc.) relevante pentru scopul producerii de statistici oficiale identificate și metode de procesare explorate.						
2.3.4 Stabilirea de parteneriate pentru a obține acces la noi surse de date selectate	Parteneriate stabilite pentru a obține acces la noi surse de date selectate.	500,0	În limita bugetului	500,0	Trimestrul IV, 2023	BNS, APSO <i>Parteneri:</i> UNFPA, Uniunea Europeană	PND 7.3.25
2.3.5. Perfecționarea cadrului de eșantionare pentru cercetările statistice	Cadru nou de eșantionare pentru cercetări în gospodării casnice dezvoltat și implementat. Cadru de eșantionare pentru cercetarea entităților actualizat.	660,0	În limita bugetului	660,0	Trimestrul III, 2026		PND 7.3.23
Obiectivul specific 2.4: Reducerea presiunii informaționale asupra respondenților		În limita bugetului	În limita bugetului	În limita bugetului			
2.4.1 Elaborarea catalogului de chestionare și variabile statistice colectate de la respondenți în cadrul SSN	Catalog al chestionarelor statistice elaborat, publicat pe pagina web a BNS și actualizat anual.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, 2023	BNS, BNM și APSO	
	Catalog al variabilelor statistice elaborat, ca parte integrantă a sistemului de metadate al BNS, publicat pe pagina web a BNS și actualizat anual.				Trimestrul III, 2024		

1	2	3	4	5	6	7	8
2.4.2 Identificarea modalităților de optimizare a sistemului de rapoarte statistice și a sarcinii de răspuns asupra respondenților în consultare cu partenerii	Consultări cu reprezentanții patronatelor, asociațiilor de business derulate. Consultări cu APC și alți utilizatori în vederea optimizării sistemului de indicatori, integrați în statisticile oficiale, relevanți la nivel național și internațional, în special conform Compendiului european al statisticilor.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Anual	BNS, BNM și APSO <i>Parteneri:</i> patronate, asociații de business, APC și alți utilizatori	
	Plan de acțiuni privind optimizarea sarcinii de răspuns asupra mediului de afaceri elaborat.				Trimestrul III 2024		
2.4.3 Elaborarea instrumentelor de măsurare și monitorizare a presiunii informaționale asupra respondenților	Politică de reducere a presiunii informaționale aprobată. Metodologie de măsurare și monitorizare a sarcinii de răspuns asupra respondenților elaborată și aprobată. Studiu de cuantificare a timpului necesar raportării statistice lansat și realizat periodic. Timpul necesar mediu pentru raportare cuantificat pentru formularele statistice modificate.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul III, 2024	BNS	
Obiectivul general 3: Date de înaltă calitate (oportune, relevante, fiabile, accesibile, coerente, comparabile la nivel internațional), produse pentru a informa societatea și pentru a susține luarea deciziilor eficiente, bazate pe dovezi, care să conducă la o dezvoltare durabilă și o societate incluzivă							
Obiectivul specific 3.1: Consolidarea managementului calității în sistemul statistic național bazat pe o abordare comună		3523,8	În limita bugetului	3523,8			

1	2	3	4	5	6	7	8
3.1.1 Elaborarea și aprobarea ghidului de calitate în statistica oficială	Ghidul de calitate în statistica oficială elaborat și aprobat de BNS.	500,0	În limita bugetului	500,0	Trimestrul IV, 2023	BNS	PND 7.3.17
3.1.2 Elaborarea și aprobarea politicilor de calitate în domeniul statisticii în cadrul instituțiilor din SSN	Numărul APSO care au aprobat politici de calitate în domeniul statisticii.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul II, 2025	APSO	PND 7.3.17
3.1.3 Consolidarea subdiviziunilor antrenate în asigurarea managementului calității statisticilor produse în cadrul instituțiilor producătoare de statistici oficiale	Numărul de subdiviziuni/unități responsabile de asigurarea calității statisticilor produse create în toate instituțiile din cadrul SSN.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul II, 2026	APSO (cu excepția BNS și BNM)	PND 7.3.17
	Responsabilități și atribuții privind asigurarea calității statisticilor integrate în regulamente și fișe de post ale subdiviziunilor/ unităților statistice din cadrul APSO.						
3.1.4 Sporirea nivelului de cunoaștere a managementului calității în domeniul statistic în rândul personalului SSN	Cel puțin câte o instruire realizată anual privind managementul calității în domeniul statistic în cadrul instituțiilor SSN.	500,0	În limita bugetului	500,0	Trimestrul IV, 2026	BNS, BNM și APSO <i>Parteneri:</i> UN Women	PND 7.3.17
3.1.5 Elaborarea și implementarea procedurilor de evaluare internă a proceselor și lucrărilor statistice bazată pe documentarea conform GSBPM și SIMS	Evaluare internă a proceselor și lucrărilor statistice realizată conform standardelor GSBPM și SIMS în cadrul BNS.	500,0	În limita bugetului	500,0	Trimestrul IV, 2025	BNS	PND 7.3.17
3.1.6 Documentarea proceselor statistice în conformitate cu standardele internaționale cu aplicarea modelului GSBPM (eng. Generic Statistical Business Process Model)	Cel puțin un proces statistic documentat conform GSBPM în cadrul APSO. Procese statistice ale BNS și BNM documentate în conformitate cu GSBPM).	500,0	În limita bugetului	500,0	Trimestrul IV, 2026	BNS, BNM și APSO	PND 7.3.17
3.1.7 Elaborarea rapoartelor de calitate ale statisticilor oficiale în conformitate cu standardele	Rapoarte de calitate pentru cercetări statistice elaborate în conformitate cu SIMS.	500,0	În limita bugetului	500,0	Trimestrul III, 2026	BNS, BNM și APSO	PND 7.3.17

1	2	3	4	5	6	7	8
internaționale cu aplicarea modelului SIMS (eng. Single Integrated Metadata Structure)							
3.1.8 Efectuarea evaluării globale externe din perspectiva corespunderii statisticilor oficiale la cerințele internaționale, în special ale UE	Evaluare globală a SSN realizată cu participarea autorității statistice europene (Eurostat) și altor instituții/organizații internaționale.	1023,8	În limita bugetului	1023,8	Trimestrul II, 2024	BNS, BNM și APSO	PND 7.3.18
Obiectivul specific 3.2: Alinierea statisticilor oficiale la standardele internaționale		66724,0	7900,0 din care pe ani: 2024 - 3330,0 2025 - 2840,0 2026 - 1730,0	58824,0			
3.2.1 Realizarea evaluărilor sectoriale periodice privind gradul de corespundere a metodelor utilizate în producerea statisticilor oficiale cu standardele internaționale, în special cele europene	Cel puțin câte 2 evaluări sectoriale statistice realizate anual, cu participarea autorității statistice europene (Eurostat) și altor instituții/organizații internaționale.	1246,2	În limita bugetului	1246,2	Trimestrul IV, 2025	BNS, BNM și APSO	PND 7.3.18
3.2.2 Sporirea nivelului de cunoaștere a standardelor internaționale în domeniul statisticii, în special ale UE de către personalul din cadrul SSN	Numărul de instruirii/traininguri. Numărul de persoane instruite. Numărul de stagieri și stagiar. Numărul de participanți la conferințe internaționale.	450,0	În limita bugetului	450,0	Trimestrul IV, 2026	BNS, BNM și APSO <i>Parteneri:</i> UNFPA, UN Women	PND 7.3.19
3.2.3 Adaptarea infrastructurii statistice la standardele internaționale și ale UE în statistică	Clasificări statistice noi elaborate/ adaptate la nivel național în conformitate cu standardele internaționale și ale UE:	500,0	În limita bugetului	500,0	Trimestrul IV, 2026	BNS, BNM și APSO	PND 7.3.22 PAG 1.37
	- Clasificatorul crimelor în scopuri statistice (ICCS) al UNODC;						
	- Versiune nouă a Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor (NCM -				Trimestrul I 2023		

1	2	3	4	5	6	7	8	
	2022) implementată în statistica comerțului internațional cu mărfuri							
	Clasificări statistice <u>existente</u> revizuite în conformitate cu ultimele revizii internaționale/UE:	1500,0	În limita bugetului	1500,0	Trimestrul IV, 2026			
	-Clasificatorul Activităților Economice (CAEM) versus Nomenclature of Economic Activities (NACE);							
	-Clasificatorul statistic al produselor (bunurilor și serviciilor) al Republicii Moldova (CSPM) versus Classification of Products by Activity (CPA);							
	-Nomenclatorul de produse și servicii industriale al Republicii Moldova (PRODMOLD) versus Industrial production statistics introduced (PRODCOM, 2021);					Trimestrul IV, 2023		
	-Clasificarea și alegerea sectoarelor instituționale (Sectoare Frascati) pentru statistici de cercetare-dezvoltare (corespondența între Frascati și sectoarele instituționale pentru conturi naționale)					Trimestrul IV, 2026		
	-Clasificarea programelor educaționale din Republica Moldova (MOLDCed) versus International Standard Classification of Education (ISCED)					Trimestrul III, 2024		
3.2.4 Dezvoltarea și implementarea graduală a metodologiilor statistice	Metodologii statistice <u>noi</u> elaborate și/sau implementate în	3987,0	1600,0 (bugetul BNS)	2387,0			BNS	PND 7.3.22, 7.3.23,

1	2	3	4	5	6	7	8
noi în corespundere cu standardele internaționale și ale UE	conformitate cu cerințele internaționale, în special ale UE:					<i>Parteneri:</i> UNFPA, UN Women, UNICEF	PAG 1.37
	ECONOMIC:						
	- Ancheta de conjunctură				Trimestrul III, 2023		
	- Demografia întreprinderilor				Trimestrul II, 2023		
	- Calcularea indicilor de cost în construcții				Trimestrul IV, 2025		
	- Metodologia conturilor naționale nefinanciare				Trimestrul IV, 2023		
	- Implementarea contului economic de mediu al emisiilor în aerul atmosferic (în conformitate cu Cadrul central al Sistemului de Evidență Economic-Mediu ONU, 2012 și Ghidul Eurostat)				Trimestrul IV, 2023		
	SOCIAL:						
	- Cercetarea TIC în gospodării.				Trimestrul IV 2026		
- Statistici privind veniturile și condițiile de trai (Regulamentul (UE) 2019/1700 de stabilire a unui cadru comun pentru statisticile europene referitoare la persoane și gospodării, bazate pe datele la nivel individual colectate din eșantioane (EU-SILC)				Trimestrul IV, 2026			

1	2	3	4	5	6	7	8	
3.2.5 Revizuirea și implementarea metodologiilor statistice existente în	-Cercetare privind locurile de muncă vacante (Regulamentul (CE) nr.453 din 23 aprilie 2008, ref. la statisticile trimestriale privind locurile de muncă vacante, Regulamentul (CE) Nr. 1062 din 28 octombrie 2008 și 19 al comisiei din 13 ianuarie 2009 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 453/2008)				Trimestrul IV, 2025			
	-Statistici privind accidentele de muncă (Regulamentul (CE) Nr.1338/2008 privind statisticile comunitare referitoare la sănătatea publică, precum și la sănătatea și siguranța la locul de muncă, Regulamentul (UE) nr. 349/2011, Metodologia ”Statistici europene cu privire la accidentele de muncă” și normele OIM)					Trimestrul IV, 2025		
	-Metodologia Sistemului european de statistici integrate privind protecția socială conform Regulamentului (CE) nr.458/2007 (ESSPROS)					Trimestrul IV 2024		
	- statistica cercetării și dezvoltării (Regulamentul (UE) de implementare Nr 1197/2020 din 30 iulie 2020)					Trimestrul I, 2025		
	-cercetarea privind violența în familie					Trimestrul IV, 2025		
	- statistica culturii.					Trimestrul I, 2025		
	Metodologii statistice (inclusiv instrumentar) existente revizuite în	4017,0	1630,0 (bugetul BNS)	2387,0			BNS, ministere	PND 7.3.22, 7.3.23

1	2	3	4	5	6	7	8
corespundere cu cerințele și standardele internaționale și ale UE	conformitate cu cerințele internaționale și ale UE:						
	ECONOMIC:						
	-Ancheta structurală și statisticile pe termen scurt (Regulamentul (UE) 2019/2152)					Trimestrul IV, 2024	
	- Cercetarea statistică privind inovarea în întreprinderi (Regulamentul (UE) 2019/2152 și ediția nouă a Manualului Oslo)					Trimestrul IV, 2024	
	- Statistica investițiilor (Regulamentul (UE) 2019/2152)					Trimestrul IV, 2025	
	- Cercetarea "Venituri și cheltuieli aferente activității agricole a micilor producători agricoli"					Trimestrul IV, 2025	
	- Norme metodologice privind statisticile comerțului internațional cu mărfuri revizuite					Trimestrul II, 2023	
	SOCIAL						
	- Cercetarea "Formarea profesională a salariaților" (Regulamentele (CE) Nr. 1552/2005, 198/2006, 822/2010, 1153/2014)						Trimestrul III, 2026
- Cercetările (3) privind educația (inc. activitatea instituțiilor de învățământ superior (ciclul I și ciclul II), de doctorat (ciclul III), instituțiilor de învățământ profesional tehnic) aliniate la metodologia UOE (UNESCO-UIS / OECD / EUROSTAT), în baza recomandărilor evaluării sectoriale;						Trimestrul IV, 2026	

1	2	3	4	5	6	7	8
	-”Structura câștigurilor salariale” conform regulamentelor UE nr.: 530/1999, 1916/2000;				Trimestrul IV, 2026		
	-”Indicii costului forței de muncă” conform regulamentelor UE nr. 450/2003 și 1216/2003				Trimestrul II, 2026		
	- Cercetarea Bugetelor Gospodăriilor Casnice - aliniere la Regulamentul (UE) 2019/1700 al Parlamentului European și al Consiliului din 10.10.2019				Trimestrul IV, 2023		
3.2.6. Elaborarea lucrărilor statistice noi în conformitate cu Compendiul statistic european	Lucrări statistice noi: - Elaborarea Tabelului resurse Utilizări	1400,0	În limita bugetului	1400,0	Trimestrul IV 2024	BNS Partenerii: FMI	PND 7.3.23
	- Perfecționarea calculelor vizând estimarea economiei neobservate				Trimestrul IV 2024	BNS Partenerii: FMI, Eurostat	
	- Elaborarea unui plan de acțiuni privind implementarea ESA 2010 în sistemul conturilor naționale pe baza evaluării sectoriale externe				Trimestrul I 2024	BNS Partenerii: FMI, Eurostat	
	- Identificarea principalelor diferențe metodologice cu referire la conturile naționale elaborate conform SCN 2008 (elaborate în prezent) și ESA 2010, precum și a surselor de date suplimentare pentru tranziția la ESA 2010				Trimestrul IV 2026	BNS Partenerii: FMI, Eurostat	
	- Identificarea principalelor diferențe metodologice cu referire la calcularea Indicelui Prețurilor de Consum (elaborat în prezent) și Indicelui				Trimestrul IV 2026	BNS, BNM Partenerii: Eurostat	

1	2	3	4	5	6	7	8
	Armonizat al Prețurilor de Consum (IAPC)						
3.2.7 Optimizarea cercetărilor/lucrărilor statistice pe bază metodelor moderne de colectare și prelucrare a datelor întru producerea statisticilor oficiale	<p>Cercetări/lucrări statistice <u>implementate/ optimizate</u> în baza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de metode moderne de colectare (CAPI, CAWI, CATI) - CBGC (inclusiv pilot), AFM; - utilizării SDA, inclusiv - consumului de date prezentate de MEC din Sistemul Informațional de Management în Educație (SIME) pentru producerea de statistici oficiale în domeniul educației; - utilizarea datelor din surse de date private și surse noi/alternative. 	2440,0	2440,0 (bugetul BNS)	-	Trimestrul IV, 2025	BNS, BNM, APSO, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale <i>Parteneri:</i> UNICEF, UNFPA	PND 7.3.23
3.2.8 Producerea datelor pentru monitorizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD)	<p>Metodologii și metadate statistice elaborate pentru <u>indicatori ODD lipsă</u> în conformitate cu cerințele (metadatele) ONU (ex.2.3.1, 2.3.2, 4.1.1, 4.4.1, 5.2.1, 5.2.2, 5.4.1, 8.7.1 etc.)</p> <p>Cercetări/lucrări statistice <u>implementate</u> de către <u>BNS și APSO</u> pentru producerea și raportarea de indicatori ODD la nivel național și internațional:</p> <ul style="list-style-type: none"> - calcularea indicatorilor în baza modului CMPA și altor cercetări statistice (ODD 2.3.1, 2.3.2, 2.4.1) - Calcularea indicatorului ODD 2.4.1 / FAO în baza surselor existente 	7430,0	2230,0 (bugetul BNS)	5200,0	Trimestrul IV, 2026	BNS, BNM, alte autorități și instituții publice responsabile de producerea indicatorilor ODD <i>Parteneri:</i> UNFPA, UN Women, UNICEF, ILO	PND 7.3.20 PAG 1.34
					Trimestrul IV, 2024		
					Trimestrul II, 2025		

1	2	3	4	5	6	7	8
	– Dezvoltarea cercetării ”Utilizarea timpului” ca modul ad-hoc la AFM (indicator ODD 5.4.1 „Munca casnică și de îngrijire neplătită”) (UN Women și ILO				Trimestrul IV, 2024		
	– Dezvoltarea cercetării ”Activitățile copiilor” ca modul ad-hoc la AFM (ODD 8.7.1 „Munca copiilor” /UNICEF și ILO)				Trimestrul IV, 2025		
	– modul ad-hoc la CBGC privind insecuritatea alimentară (ODD 2.1.2/FAO)				Trimestrul IV, 2025		
	– Cercetarea "Violența față de femei" (ODD 5.2.1, 5.2.2, 16.1.3, 16.2.3 - WHO, UN Women, UNODC)				Trimestrul IV, 2026		
	– indicatori lipsă în educație (ODD 4.a.1./UNESCO)				Trimestrul IV, 2024		
	- cercetare privind satisfacerea populației cu servicii publice (16.6.2/UNDP)						
	- Indicele sărăciei multidimensionale (ODD 1.2.2/UNDP, WB)				Trimestrul III, 2023		
	- Cercetarea TIC în gospodării (ODD 4.4.1/ITU)				Trimestrul IV 2026		
	– și altele.						
	Lucrări statistice implementate de către <u>alte instituții ale SSN</u> pentru producerea și raportarea de indicatori ODD, inclusiv elaborare metodologii/instrumentar, colectare și procesare date.				Trimestrul IV 2026		

1	2	3	4	5	6	7	8
3.2.9 Organizarea și efectuarea în anul 2024 a Recensământului Populației și Locuințelor (RPL)	- Acte normative privind implementarea RPL elaborate și aprobate.	42371,3	În limita bugetului	42371,3	Trimestrul IV, 2026	BNS, alte instituții publice <i>Parteneri:</i> Uniunea Europeană, UNFPA, UNICEF, OHCHR, autoritățile publice locale	PND 7.3.27 PAG 1.34
	- Campania de informare a populației despre importanța participării în cadrul RPL și rezultatele acestuia realizată.						
	- Consultări publice pe subiectele de recensământ cu diverse categorii de utilizatori (mediul academic, autoritățile centrale și locale, instituții publice) și subiecți ai recenzării (societate civilă).						
	- Instrumentar metodologic (inclusiv chestionare), instrumente de infrastructură și metode statistice dezvoltate și testate.						
	- Metode elaborate și tehnologii de colectare a datelor de recensământ aplicate, focusate pe categorii de populație.						
	- Sistem informațional pentru organizarea și efectuarea recensământului dezvoltat.						
	- Recensământul de probă efectuat.						
	- Datele recensământului colectate și prelucrate.						
	- Datele preliminare ale recensământului diseminate						

1	2	3	4	5	6	7	8
3.2.10 Extinderea participării Republicii Moldova în cadrul grupurilor de lucru internaționale specializate în domeniul statisticii oficiale (UNSD, CEE ONU (UNECE), EUROSTAT, UN-GGIM etc.)	<p>Extinderea anuală a participării în cel puțin 2 grupuri de lucru noi internaționale specializate în domeniul statisticii oficiale.</p> <p>Bunele practici naționale în domeniul statisticii (ramurale, ODD, etc.) promovate la nivel internațional la foruri tematice și/sau integrată în recomandări internaționale.</p>	577,5	În limita bugetului	577,5	Trimestrul IV, 2026	BNS	
3.2.11 Sporirea capacităților membrilor SSN, în special pe inovații în domeniul statisticii (Big data, machine learning, metode moderne de colectare și prelucrare a datelor etc.) prin intermediul platformelor internaționale	Angajații instituțiilor din cadrul SSN participă la cel puțin două traininguri organizate prin intermediul platformelor internaționale (grupuri de experți, grupuri de lucru, task force, etc.) în domeniul statisticii.	360,0	În limita bugetului	360,0	Trimestrul II, 2026	BNS, BNM și APSO	PND 7.3.19
3.2.12 Implementarea politicii de revizuire a statisticilor oficiale conform standardelor și bunelor practici ale UE	<p>Politici de revizuire a statisticilor oficiale elaborate/adaptate la standardele și bunele practici ale UE.</p> <p>Calendarul de revizuire a statisticilor oficiale elaborat și publicat pe pagina web a membrilor SSN.</p> <p>Tehnici și metode statistice elaborate pentru reconcilierea datelor urmare a ajustărilor de ordin metodologic (introducerea noilor clasificatoare, ajustarea statisticilor sectoriale la rezultatele recensămintelor etc.).</p> <p>Serii de timp publicate pentru care s-au aplicat tehnici de reconciliere a datelor urmare a ajustărilor de ordin metodologic.</p>	445,0	În limita bugetului	445,0	Trimestrul IV, 2026	BNS, BNM, APSO	

1	2	3	4	5	6	7	8
Obiectivul specific 3.3: Optimizarea proceselor statistice prin modernizarea infrastructurii TIC a SSN		33712,5	1500,0 din care pe ani: 2024 - 1000,0 2025 - 500,0	32212,5			
3.3.1 Evaluarea infrastructurii TIC (hardware și software) deținute de BNS din perspectiva bunelor practici internaționale în domeniu	Evaluarea infrastructurii TIC (hardware și software) a BNS realizată. Raport de evaluare a infrastructurii TIC a BNS elaborat.	800,0	În limitele bugetului	800,0	Trimestrul II, 2023	BNS	PND 7.3.13
3.3.2 Efectuarea auditului complex al sistemelor informaționale ale BNS în vederea proiectării Sistemului informațional integrat în statistică (SIIS) în baza standardului GSIM (Generic Statistical Information Model)	Audit realizat și raport de audit elaborat. Proiect de dezvoltare etapizată a SIIS elaborat.	1433,25	În limitele bugetului	1433,25	Trimestrul IV, 2023	BNS	PND 7.3.13

1	2	3	4	5	6	7	8
3.3.3 Dezvoltarea etapizată a modulelor din cadrul SIIS, conform conceptului și proiectului de dezvoltare	<p>Specificații tehnice de dezvoltare a modulelor de procesare a datelor în cadrul SIIS elaborate.</p> <p>Modul de procesare a datelor dezvoltat în cadrul SIIS.</p> <p>Procese statistice standardizate în scopul unificării procesării, stocării și arhivării informației statistice în cadrul SIIS.</p> <p>Procese statistice pe sectoare/ domenii statistice dezvoltate și integrate în SIIS al BNS bazate pe metadate.</p>	7326,7	În limitele bugetului	7326,7	Trimestrul IV, 2026	BNS <i>Parteneri:</i> AGE, UNFPA	PND 7.3.13
3.3.4 Modernizarea infrastructurii tehnologiei informației în statistică	Infrastructură tehnologiei informației în statistică modernizată: hardware și software asociat de colectare, prelucrare, stocare și arhivare a datelor, de gestionare a bazelor de date, de asigurare a securității informației	16355,8	În limitele bugetului	16355,8	Trimestrul II, 2025	BNS <i>Parteneri:</i> UNFPA, uniunea Europeană	PND 7.3.13
3.3.5 Dezvoltarea aplicațiilor software pentru colectarea datelor prin metode noi (CAPI, CAWI, CATI).	Aplicații software dezvoltate pentru colectarea datelor în gospodării și entități prin metode noi (CAPI, CAWI, CATI).	2471,0	În limita bugetului	2471,0	Trimestrul II, 2023	BNS	PND 7.3.13
	Metode și tehnologii noi de colectare a datelor implementate la RPL 2024 (GIS, CAPI).				Trimestrul IV, 2024		
	Circa 80% chestionare statistice digitizate pentru colectarea electronică de date de la gospodării și entități.				Trimestrul IV, 2026		
3.3.6 Dezvoltarea infrastructurii (call center) necesare pentru colectarea datelor statistice în baza metodei	Infrastructură dezvoltată pentru colectarea datelor în baza metodei CATI.	1535,6	În limitele bugetului	1535,6	Trimestrul IV, 2024	BNS	PND 7.3.13

1	2	3	4	5	6	7	8
CATI în cadrul cercetărilor în gospodării							
3.3.7 Crearea bazei de date geospațiale cu utilizarea tehnologiilor Sistemului Informațional Geografic (SIG) și integrarea datelor statistice cu cele spațiale în scopul producerii și diseminării statisticilor oficiale	Bază de date geospațială privind clădirile și locuințele creată. Minim 2 seturi de date statistice integrate cu cele spațiale.	1500,0	1500,0 (bugetul BNS)	-	Trimestrul IV, 2025	BNS	PND 7.3.15
3.3.8 Identificarea și implementarea celor mai bune practici în gestionarea datelor geospațiale prin interfețe de programare a aplicațiilor (API) și servicii de rețea (WMS, WMTS, WFS etc.)	Minim 3 servicii de rețea elaborate.	1468,4	În limitele bugetului	1468,4	Trimestrul IV, 2026	BNS	
3.3.9 Consolidarea capacităților de utilizare a TIC în domeniul statistic pentru personalul din cadrul SSN	Număr de instruiți organizate pe tematici specifice: software de colectare, prelucrare, analiză, vizualizare (inclusiv cu aplicare GIS) a datelor, de gestionare a bazelor de date, de asigurare a securității informației, standardele de modernizare (CSPA, GSBPM, SDMX etc.). Participarea personalului TIC al BNS în rețele de colaborare cu personalul TIC din birourile naționale de statistică ale altor țări.	821,7	În limitele bugetului	821,7	Trimestrul IV, 2026	BNS <i>Parteneri:</i> BNM, APSO	PND 7.3.13
3.3.10 Dezvoltarea de noi parteneriate în vederea co-participării la producerea statisticii oficiale și formării profesionale în domeniul TIC pentru scopul statisticii	Număr de acorduri semnate cu instituțiile de învățământ care dețin specialități cu profil TIC și GIS. Stagii de practică pentru studenții instituțiilor cu profil TIC și GIS	În limitele bugetului	În limitele bugetului	-	Trimestrul IV, 2025	BNS <i>Parteneri:</i> instituții de învățământ	PND 7.3.13

1	2	3	4	5	6	7	8
	<p>organizate cu perspectiva de oferire a locurilor de muncă după absolvire.</p> <p>Proiecte pe termen scurt realizate cu implicarea studenților instituțiilor cu profil TIC și GIS în activitatea statistică.</p>						
Obiectivul specific 3.4: Extinderea accesului publicului larg la datele statistice oficiale		4235,0	600,0 din care pe ani: 2026 - 600,0	3635,0			
3.4.1 Îmbunătățirea paginilor web ce aparțin instituțiilor SSN și sunt dedicate statisticilor oficiale	<p>Compartimentele paginilor web ale instituțiilor din cadrul SSN dedicate statisticilor oficiale îmbunătățite.</p> <p>Termeni de utilizare a datelor în concordanță cu licența Creative Commons Attribution 4.0 aplicate pe paginile web ale APSO.</p> <p>Mecanism automatizat de notificare instituit prin care utilizatorii să poată trimite operativ informația despre posibilele erori depistate (prin intermediul paginilor web a instituțiilor din cadrul SSN).</p>	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, 2025	BNS, BNM, APSO	
3.4.2 Elaborarea și publicarea regulată a calendarelor de diseminare a datelor statistice pe paginile web ale instituțiilor din cadrul SSN	Toate instituțiile din cadrul SSN posedă calendare de diseminare a datelor care sunt disponibile publicului.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, anual	BNS, BNM, APSO	
3.4.3 Publicarea metadatelor pentru cercetările/ lucrările statistice ale membrilor SSN	Metadatele pentru cercetările/ lucrările statistice publicate și actualizate periodic de către membrii SSN.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, anual	BNS, BNM, APSO	

1	2	3	4	5	6	7	8
3.4.4 Extinderea accesului utilizatorilor la microdate anonimizate sau în scopuri științifice	<p>BNS are dezvoltată infrastructura necesară pentru a disemina datele individuale sub formă de fișiere publice.</p> <p>Acces la microdate anonimizate realizat prin diseminare de fișiere publice.</p> <p>Minim 6 entități de cercetare ce beneficiază de acces la date individuale cu respectarea confidențialității statistice.</p>	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul III, 2025	BNS	PND 7.3.24
3.4.5 Dezvoltarea instrumentelor de automatizare a proceselor de actualizare și extindere a Băncii de date	<p>Instrumente de automatizare a proceselor de actualizare și extindere a Băncii de date dezvoltate și puse în aplicare.</p> <p>Numărul de tabele în Banca de date extins cu cel puțin 10%.</p>	520,0	În limita bugetului	520,0	Trimestrul II, 2025	BNS	PND 7.3.24
3.4.6 Dezvoltarea modalităților de diseminare a statisticilor oficiale adaptate la necesitățile utilizatorilor de date	<p>Modalități funcționale de diseminare a statisticilor oficiale adaptate pentru persoanele cu necesități speciale și compatibile cu dispozitivele mobile.</p> <p>Date statistice oficiale prezentate în formate reutilizabile și ușor procesabile (EXCEL, CSV, API).</p> <p>Instrumente noi de vizualizare grafică a datelor dezvoltate (hărți animate, infografice, publicații statistice electronice etc.).</p> <p>Note explicative și rapoarte analitice elaborate (în special pe tematici noi sau de interes major pentru decidenții de politici, altor grupuri de utilizatori).</p>	1615,0	În limita bugetului	1,615,0	Trimestrul IV, 2026	BNS, BNM, APSO	PND 7.3.24

1	2	3	4	5	6	7	8
	<p>Evaluarea oportunității edificării unei platforme comune privind diseminarea statisticilor oficiale produse în cadrul SSN.</p> <p>Rețelele sociale utilizate de către instituțiile din cadrul SSN pentru informarea utilizatorilor despre statistici oficiale.</p>						
3.4.7 Asigurarea funcționalității platformei naționale destinate indicatorilor ODD, prin plasarea informației colectate și generalizate de la autorități publice cu privire la indicatorii de monitorizare a ODD-lor	Platformă națională destinată indicatorilor ODD funcțională, cu informații colectate și generalizate de la autorități publice, actualizată cu regularitate.	1500,0	600,0 (bugetul BNS)	900,0	Trimestrul IV, 2026	<p>BNS, autoritățile publice responsabile de raportarea indicatorilor ODD</p> <p><i>Parteneri:</i> UNFPA, UNICEF, UN Women</p>	PND 7.3.20 PAG 1.32
3.4.8 Diseminarea informațiilor prin intermediul geoportalului statistic într-un format prietenos utilizatorilor (hărți tematice, carto-diagrame, etc.) și la un nivel de detaliere avansată (caroiaje, free-shape etc.)	Geoportal pentru diseminarea datelor statistice integrate cu datele spațiale creat și pus în funcțiune	600,0	În limita bugetului	600,0	Trimestrul IV, 2026	<p>BNS</p> <p><i>Parteneri:</i> Mediul academic, Organizații ale societății civile, autoritățile administrației publice centrale și locale</p>	PND 7.3.24

1	2	3	4	5	6	7	8
Obiectivul general 4: Cultura statistică în societate consolidată pentru a permite factorilor de decizie să utilizeze datele în mod eficient și să furnizeze într-un mod durabil serviciile și resursele de care populația are nevoie, pentru a oferi posibilitate publicului larg de a înțelege mai bine statisticile și a responsabiliza autoritățile							
Obiectivul specific 4.1: Consultarea opiniei utilizatorilor de date pentru îmbunătățirea continuă a ofertei de statistici oficiale		1572,0	În limita bugetului	1572,0			
4.1.1 Realizarea sondajelor de opinie publică privind satisfacția utilizatorilor cu datele statistice oficiale	Cel puțin un sondaj de opinie realizat de o entitate din afara SSN.	215,0	În limita bugetului	215,0	Trimestrul IV, 2026	BNS	PND 7.3.24
	Sondaje online efectuate anual de către BNS privind satisfacția utilizatorilor de date cu produse și servicii oferite.						
4.1.2 Sporirea vizibilității și transparenței activității Consiliului Național de Statistică (CNS)	Rezultatele ședințelor CNS aduse la cunoștința publicului, cu plasare pe pagina web oficială a BNS.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, 2026	BNS	
	Ședințe CNS transmise online.						
4.1.3 Informarea publicului despre activitatea SSN prin intermediul paginilor web oficiale ale membrilor SSN și mass-media	Evenimente publice/ de presă comune ale membrilor SSN organizate.	477,0	În limita bugetului	477,0	Trimestrul IV, 2026	BNS, BNM, APSO	
	Numărul de mențiuni în mass-media despre statistici oficiale și activitatea instituțiilor din cadrul SSN sporit						
	Cluburi de presă cu participarea membrilor SSN organizate cu abordarea subiectelor de interes public.						
4.1.4 Implicarea societății în eficientizarea activității statistice și	Consultări publice organizate privind produsele și activitățile statistice planificate, inclusiv	880,0	În limita bugetului	880,0	Trimestrul II, 2026	BNS	

1	2	3	4	5	6	7	8
sporirea gradului de utilizare a statisticilor oficiale	focusate pe diferite categorii de utilizatori.					<i>Parteneri:</i> Mediul academic și universitar, Mass-media specializată, Organizații neguvernamentale, UNFPA, UNICEF, UN Women	
	Întâlniri, parteneriate și activități comune cu diverși formatori de opinie în vederea colectării opiniilor publice, promovării activității/ produselor statistice, generarea de acțiuni de transformare, modernizare și utilizare sporită a statisticii.						
	Concursuri organizate cu implicarea diferitor grupuri ale populației în vederea producerii de materiale video/audio de utilizare și popularizare a statisticilor oficiale.						
	Hackatoane tematice organizate (pentru elaborarea de aplicații de utilizare a datelor statistice oficiale și alte scopuri).						
4.1.5 Elaborarea strategiei de comunicare a membrilor SSN în vederea promovării utilizării conforme a statisticilor oficiale	Strategia de comunicare publică elaborată și aprobată de BNS.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, 2023	BNS	
	Linii directoare de comunicare publică adoptate și utilizate de către alți membri SSN.						
4.1.6 Analiza utilizării datelor statistice și furnizarea de reacții la utilizarea eronată a statisticilor	Apariții publice cu referire la date statistice, monitorizate de BNS.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, 2026	BNS, BNM și APSO	
Obiectivul specific 4.2. Dezvoltarea calitativă a cererii de date în raport cu potențialul ofertei de date		3823.0	În limita bugetului	3823.0			
4.2.1 Elaborarea materialelor vizuale pentru promovarea culturii statistice	Materiale vizuale elaborate și difuzate (câte 4 anual, destinate diferitor grupuri de utilizatori) în rețele sociale (video, infografice etc.), posturi TV/radio, etc.	405,0	În limita bugetului	405.0	Trimestrul IV, 2026	BNS	PND 7.3.24

1	2	3	4	5	6	7	8
	Materiale explicative (ghiduri) pentru utilizatori de date elaborate și publicate pe pagina web oficială a BNS.						
4.2.2 Dezvoltarea de parteneriate cu universitățile privind formarea culturii statistice în rândul studenților	<p>Cel puțin un acord de colaborare dintre instituții SSN cu universitățile și/sau instituțiile de cercetare semnat anual.</p> <p>Cursuri sau subiecte de statistică integrate în curricula universităților, în special la facultățile umaniste (științe politice, științe juridice, jurnalism etc.).</p> <p>Cel puțin 3 lecții dedicate statisticii organizate anual în instituțiile de învățământ superior.</p> <p>Cel puțin 3 angajați ai SSN implicați în procesul de predare la universități</p>	1000,0	În limita bugetului	1,000,0	Trimestrul II, 2026	<p>BNS, BNM, APSO, Ministerul Educației și Cercetării,</p> <p><i>Parteneri:</i> universitățile, instituțiile de cercetare, Mass-media specializată, Organizații neguvernamentale, UNICEF, UN Women</p>	PND 7.3.19
4.2.3 Organizarea de activități întru sporirea culturii statistice pentru mediul academic, instituții de cercetare științifică, tineri	Cel puțin o conferință științifică internațională dedicată dezvoltării sistemului statistic organizată o dată la 2 ani.	1188,0	În limita bugetului	1188,0	Trimestrul I, 2026	<p>BNS, BNM, APSO, Ministerul Educației și Cercetării</p> <p><i>Parteneri.,</i> universitățile, instituțiile de cercetare</p>	PND 7.3.19
4.2.4 Dezvoltarea de parteneriate cu instituțiile de învățământ general în vederea crearea culturii statistice în rândul generației tinere	Materiale de instruire elaborate pentru instituții de învățământ preuniversitar în vederea popularizării rolului statisticii în societate.	870,0	În limita bugetului	870,0	Trimestrul II, 2026	BNS, Ministerul Educației și Cercetării	PND 7.3.19

1	2	3	4	5	6	7	8
	Concursuri organizate cu implicarea elevilor în vederea promovării culturii statistice în societate.						
4.2.5 Organizarea instruirilor pentru utilizatorii de date statistice (reprezentanți ai administrației publice, asociațiile de business, mediul academic, comunitatea de experți, mass-media etc.)	Minim trei evenimente (traininguri, ateliere de lucru, mese rotunde) pe an organizate pentru reprezentanții autorităților publice, societatea civilă, mediul de afaceri și academic, mass-media.	360,0	În limita bugetului	360,0	Trimestrul IV, 2026	BNS, BNM, APSO <i>Parteneri:</i> autoritățile publice	PND 7.3.19
4.2.6 Asigurarea informării comunităților privind rezultatele cercetărilor statistice realizate de instituțiile din cadrul SSN	Noutăți privind realizarea cercetărilor statistice și diseminarea rezultatelor acestora cu focusare pe anumite grupuri de utilizatori (ex. statistici teritoriale destinate UAT) prin intermediul paginii web și a altor platforme (Facebook, Twitter, Youtube, Telegram). Activități de informare organizate pentru populație în toate centrele noi introduse în cercetările AFM și CBGC și materiale informative difuzate.	În limita bugetului	În limita bugetului	-	Trimestrul IV, 2024	BNS, APSO <i>Parteneri:</i> autorități ale administrației publice locale	